

Schoolplan 2019-2023

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1 Onze school	7
1.1 De School	8
1.1.1 Gegevens van de school	8
1.2 Visie en missie van de school	9
1.2.1 Missie	9
1.2.2 Visie	
1.3 Kenmerken doelgroep en voedingsgebied van de school	10
1.4 Het team van de school	11
1.5 Onderwijsuitvoering	12
1.5.1 Sociaal klimaat	12
1.5.2 Verantwoording onderwijsuren	12
1.5.3 Onderwijs aan zieke leerlingen	12
1.6 Schoolondersteuningsplan	13
1.7 Gerealiseerde onderwijsopbrengsten	13
1.8 Gerealiseerde schoolontwikkeling	14
1.8.1 Kerndoelen Nederlands	14
1.8.2 Kerndoelen rekenen	14
1.8.3 Kerndoelen oriënteren op jezelf en de wereld	14
1.8.4 Kerndoelen bewegingsonderwijs, kunstzinnige oriëntatie en ICT	15
1.8.5 Ouderbetrokkenheid	15
1.8.6 Expertisecentrum	15
1.8.7 Schoolondersteuningsprofiel	15
1.8.8 Opleidingsschool	15
1.8.9 Kwaliteitszorgsysteem	15
2 Analyse huidige situatie	17
3 Ons onderwijs; inhouden en onderwijsresultaten	21
3.1 Inhouden en onderwijsresultaten	22
3.2 Learning to know	23
3.3 Learning to do	29
3.4 Learning to live together	30
3.5 Learning to be	31
4 Ons onderwijs: schoolklimaat	33
5 Ons onderwijs: ondersteuningsmogelijkheden	35
6 Ons onderwijs: samenwerking	39
7 Ons personeel	43
8 Onze middelen: leermiddelen en leeromgeving	47

9	Onze kwaliteitszorg: onderdeel van kwaliteitszorg binnen KPOA, kwaliteitscultuur, verantwoording en dialoog	51
10	Onze professionele leer- en veranderopgave	57
11	Plan van aanpak en begroting te realiseren ambities	61
	Bijlage 1	79
	Bijlage 2 Normering opbrengst SBO Michaëlschool	83

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2019 – 2023 van SBO Michaëlschool te Amersfoort. Gedurende het schooljaar 2018 – 2019 heeft het team van SBO Michaëlschool gewerkt aan dit plan, wat richting zal geven aan onze ambities en keuzes voor de komende vier schooljaren. Het plan is dynamisch. De snel veranderende wereld, in het bijzonder ten aanzien van onderwijs, zorgt ervoor dat we jaarlijks het plan zullen evalueren en de doelstellingen voor de dan voorliggende periode zullen (her)formuleren.

Bij het opstellen van ons schoolplan hebben wij als uitgangspunt de strategische koers van Stichting Katholiek Primair Onderwijs Amersfoort e.o (Stichting KPOA) gebruikt. Het schoolplan functioneert als een verantwoordingsdocument naar de overheid, het bevoegd gezag en de ouders en als een planningsdocument voor de planperiode 2019-2023.

Totstandkoming

Belangrijk voor de verwezenlijking van onze plannen is ze een breed draagvlak te geven. Daarom is de totstandkoming van dit plan met het hele team en MR opgezet. Het team heeft vanuit een SWOT analyse gezamenlijk doelen gesteld, waarna zij deze ambities hebben geprioriteerd. Ook is er gekeken naar de acties die nodig zijn om enerzijds onze ambities te verwezenlijken en anderzijds de huidige kwaliteit van ons onderwijs te behouden. De MR heeft ons bij iedere stap input en feedback gegeven om het plan zo realistisch, passend en scherp mogelijk te houden.

Opbouw schoolplan

Het schoolplan van onze school bestaat uit verschillende onderdelen. Het spreekt voor zich dat deze onderdelen een grote mate van samenhang vertonen. Alle beleidsuitspraken die in het schoolplan zijn opgenomen en de daaruit voortvloeiende activiteiten zijn gebaseerd op de missie en visie van het schoolteam. Deze missie en visie komt ook tot uitdrukking in de schoolgids, waar voor ouders in duidelijke taal beschreven wordt waar de school voor staat en op welke ideeën het onderwijs op deze school is gebaseerd. In hoofdstuk 1 wordt een beeld geschetst van de huidige stand van zaken in onze school. Hierin worden naast de visie en missie beschreven welke populatie de school heeft en op welke wijze er invulling is gegeven aan de ambities uit ons vorig schoolplan.

In hoofdstuk 2 wordt er vanuit de SWOT analyse en de confrontatiematrix een prioritering gemaakt in de ons voorliggende issues per thema, waarna in de hoofdstukken 3 t/m 8 op verschillende beleidsterreinen van ons onderwijs wordt weergegeven hoe wij werken en welke ambities wij de komende vier jaar hebben.

In hoofdstuk 9 is er aandacht voor onze kwaliteitszorg. Dit is een belangrijk onderdeel van ons schoolplan, waar we inzichtelijk maken op welke manier we processen borgen en de onderwijskwaliteit bewaken.

Ons schoolplan wordt afgesloten met onze veranderopgave en het plan van aanpak hiervoor in hoofdstuk 10 en 11.

Wij hopen dat dit plan bijdraagt aan de prachtige, voortdurende ontwikkeling van SBO Michaëlschool. Wij realiseren ons dat we een ambitieus plan hebben opgesteld. Samen met het enthousiasme en de inzet van onze leerlingen, ouders, team en samenwerkingspartners gaan we ervoor zorgen dat het een succes wordt.

Het management van SBO Michaëlschool

Naomi van Bladel – Directeur

Natasha Davies – Adjunct directeur

Ard van den Berg – School Business Manager

Onze school

In dit hoofdstuk leest u waar wij als school voor staan en de plek die wij hebben binnen de regio. Ook wordt er in dit hoofdstuk teruggekeken naar de schoolontwikkeling van de afgelopen vier jaar.

H1

1.1 De School

SBO Michaëlschool is een katholieke school voor speciaal basisonderwijs. Het is een school voor leerlingen die door leer- en ontwikkelingsproblemen niet op de reguliere basisschool kunnen blijven. De school heeft van 2013 t/m 2018 het predicaat 'Excellente school' mogen dragen. De Michaëlschool is een kleine school, gebouwd in de jaren vijftig. Die stijl is zorgvuldig bewaard gebleven en geeft de school een ruimtelijke sfeer. Het gebouw is gelegen aan de rand van het oude centrum van Amersfoort, een locatie die volop excursiemogelijkheden biedt.

SBO Michaëlschool maakt onderdeel uit van de Stichting Katholiek Primair Onderwijs Amersfoort e.o. (KPOA). Deze stichting bestaat uit 17 scholen in de gemeente Amersfoort en omstreken.

1.1.1 Gegevens van de school

SBO Michaëlschool

Van Almondestraat 2

3814 RV, Amersfoort

033 4721604

michaelschool@kpoa.nl

www.michaelschool-amersfoort.nl

1.2 Visie en missie van de school

1.2.1 Missie

SBO Michaëlschool is de school die het beste uit iedere leerling haalt. Zodat deze met vertrouwen in zichzelf de volgende stap in zijn toekomst zet.

1.2.2 Visie

Voor onze leerlingen is leren niet altijd vanzelfsprekend en even gemakkelijk. Wij geloven in groei en ontwikkeling van iedere leerling door te zorgen voor verbinding, vertrouwen en verantwoordelijkheid. Wij zijn daarin ambitieus.

Iedere leerling heeft unieke kwaliteiten, unieke mogelijkheden en unieke behoeften. Wij zien wat iedere leerling nodig heeft om te kunnen groeien. Deze onderwijsbehoefte is het uitgangspunt voor de manier waarop we ons onderwijs en ondersteuningsaanbod vormgeven en vormt de basis van waaruit we als team samenwerken met elkaar, de leerling, zijn ouders/verzorgers, de omgeving en de professionals.

De groei en ontwikkeling van iedere leerling is een gedeelde verantwoordelijkheid van het hele team. We omarmen de verschillen tussen leerlingen, leerniveaus, leerkrachten en omgevingsfactoren: wij zoeken naar samenhang in deze verscheidenheid om zo met en van elkaar te leren en de leeropbrengsten te vergroten.

Om leerlingen optimaal tot ontwikkeling te laten komen, werken wij actief samen met ouders/verzorgers en met professionals. Waar nodig zoeken wij verbinding tussen onderwijs en zorg, niet gebonden aan schooltijden of de grenzen van ons schoolgebouw. Ook betrekken we leerlingen bij hun eigen leerproces. Zo vergroten wij hun vertrouwen in eigen kunnen.

De onderzoekende houding van ons team zorgt voor onderbouwde keuzes voor effectief onderwijs. Wij werken handelingsgericht en toetsen continu onze kwaliteit om zo het leerrendement van iedere leerling zo hoog mogelijk te laten zijn.

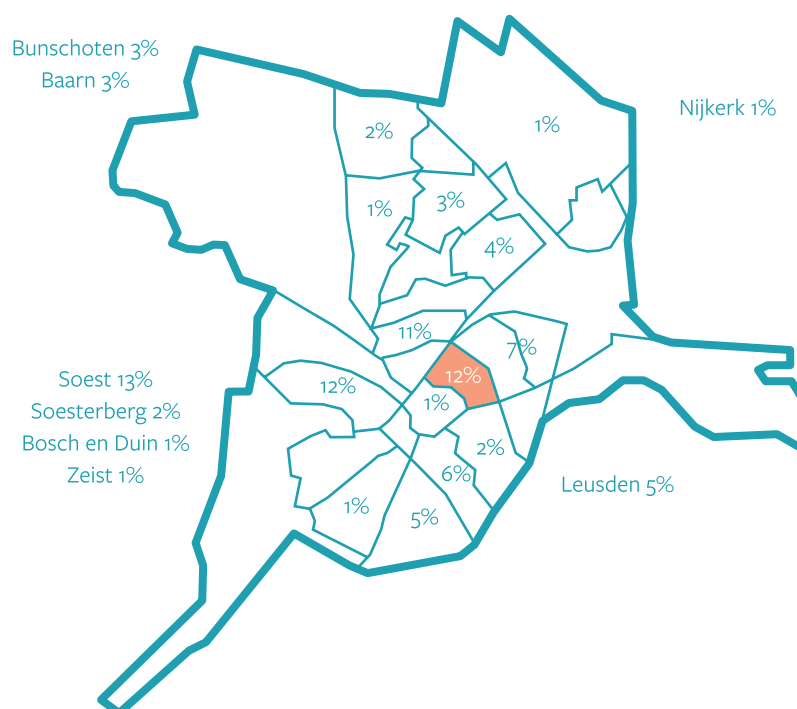
In een stimulerende en krachtige leeromgeving geven wij betekenisvol onderwijs waarbij we focussen op de kernvakken. We stellen hoge maar haalbare doelen die passen bij de mogelijkheden van de leerling en we denken daarbij altijd in kansen en oplossingen. Wij zorgen voor een veilig en duidelijk pedagogisch klimaat waarin we onze leerlingen handvatten bieden voor het omzetten van positief gedag in de schoolsituatie naar hun dagelijks leven. Zo helpen we iedere leerling op weg naar zelfstandigheid en aansluiting bij de maatschappij, op de manier en het niveau dat hem of haar het beste past.

1.3 Kenmerken doelgroep en voedingsgebied van de school

De school heeft, in tegenstelling tot reguliere basisscholen, geen wijk gebonden functie als het gaat om de herkomst van de leerlingen. SBO Michaëlschool vervult een regionale functie en betreft haar leerlingen uit heel Amersfoort en omgeving. De school heeft de afgelopen jaren een stabiel leerlingaantal, waarbij het aantal leerlingen aan het eind van een schooljaar ongeveer 145 leerlingen bedraagt. De school biedt onderwijs aan leerlingen van 4 tot 12 jaar met voornamelijk extra ondersteuningsbehoeften vanwege beperkte cognitieve capaciteiten (IQ ongeveer 60-85). Hiernaast kan sprake zijn van aanvullende problematiek, zoals aandachts-concentratieproblemen (ADHD), werkhoudingsproblemen, faalangst, psychosociale problematiek (autisme) en andere problematiek die het leren kan belemmeren.

Uit de gemeenteprognoses blijkt dat jaarlijks zo'n 770 leerlingen in de gemeente Amersfoort onderwijs volgen binnen een setting voor speciaal basisonderwijs. In de gemeente Amersfoort zijn, naast SBO Michaëlschool, nog 5 andere scholen voor speciaal basisonderwijs. Drie van deze scholen liggen binnen een straal van 2 km van SBO Michaëlschool. Elk van deze scholen heeft zijn eigen specialisme, waardoor de instroom vaak gericht is. SBO Michaëlschool heeft een markt aandeel van zo'n 19%. Het voedingsgebied waaruit leerlingen van SBO Michaëlschool kwamen in het schooljaar 2017 – 2018 is afgebeeld in figuur 1.

Figuur 1, Leerlingen 2017–2018

Een groot deel van de schoolpopulatie komt uit wijken in Amersfoort waar gemiddeld hoge werkloosheidscijfers zijn en een laag opleidingsniveau van ouders lijkt. In het schooljaar 2017 – 2018 werd er bij 48% van de leerlingen in de school ondersteuning ingezet op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling, opvoedondersteuning of vormen van jeugdzorg. Bij deze leerlingen is in alle gevallen een wijkteam, vluchtelingwerk of jeugdzorg betrokken. Bij nog 7% van de leerlingen, is in het verleden een wijkteams of jeugdzorg betrokken geweest.

1.4 Het team van de school

Binnen het team van SBO Michaëlschool zijn 26 mensen werkzaam in verschillende functies en taken. De opbouw in het team is als volgt (stand van zaken 1-10-2018):

- 3 voltijd groepsleerkrachten
- 11 deeltijd groepsleerkrachten, waarvan 2 leerkrachten tevens een taak als vakcoördinator uitvoeren
- 1 vakleerkracht gym
- 1 Remedial teacher (RT), die tevens vakcoördinator is.
- 2 onderwijsassistenten
- 1 Intern Begeleider (IB)
- 1 orthopedagoog
- 1 conciërge
- 2 interieurverzorgsters
- 1 school business manager
- 1 adjunct directeur
- 1 directeur

Het team bestaat uit 3 mannen en 23 vrouwen. In de onderstaande tabel wordt weergegeven in welke leeftijdsgroepen het team verdeeld is.

Tabel 1.1 Leeftijdverdeling team SBO Michaëlschool

Leeftijdscategorie	OP	OOP	MT
20 – 24 jaar	1		
25 – 34 jaar	3	2	1
35 – 44 jaar	2	4	1
45 – 54 jaar	4	2	
55 – 67 jaar	5		1
Totaal	15	8	3

Binnen de school zijn er op onderwijskundig gebied een aantal specialismes ontwikkeld. Zo zijn er vakcoördinatoren voor de vakgebieden taal, begrijpend lezen, rekenen, lezen en spelling. Ook hebben we een specialist op het gebied van onderwijs aan het jonge kind, handvaardigheid en een specialist Denk Stimulerende Gesprekken (DGM). Daarnaast is het voor de school van groot belang kennis op het gebied van onderwijs en zorg te behouden. Deze zit nu bij de orthopedagoog en wordt opgebouwd bij de IB'er. Het hebben van vakcoördinatoren en zorgspecialisten is voorwaardelijk voor het borgen van onze kwaliteit.

Daarnaast is binnen de school een schoolopleider aanwezig. Zij begeleidt studenten die binnen de school hun stages lopen, maar coacht ook startende en nieuwe collega's.

De school werkt nauw samen met een aantal zorgpartners. Deze partners zijn essentieel om vorm te geven aan ons onderwijs. Hieronder vallen een logopediste, een kinderoefentherapeut, een speltherapeut, therapeut en onderschoolse dagbehandeling.

1.5 Onderwijsuitvoering

SBO Michaëlschool werkt met een opbrengstgerichte en handelingsgerichte aanpak. Ons onderwijssysteem is opgebouwd door het clusteren van leerniveaus van leerlingen. Anders dan het klassieke jaarklassen-systeem, werken leerlingen op een niveau dat aansluit bij de naaste ontwikkeling van het kind. Groepen worden samengesteld op een overeenkomstig niveau op de gebieden van taal en lezen. Binnen het vakgebied rekenen wordt in de school groepsdoorbroken gewerkt, zodat leerlingen ook binnen dit vakgebied op het eigen niveau worden aangesproken.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat aansluit bij het niveau van alle leerlingen. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerling. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Het niveau van de leerling wordt vast gelegd in een persoonlijk ontwikkelperspectief (OPP). In de schoolperiode dat een kind doorbrengt op onze school verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.5.1 Sociaal klimaat

Wij vinden het van wezenlijk belang dat onze leerlingen zich veilig voelen. Pas dan komen ze toe aan het optimaal benutten van hun mogelijkheden. Een duidelijke en vooral voor leerlingen herkenbare structuur en een sfeer van vertrouwen zijn daarbij erg belangrijk.

Om dit veilige klimaat vorm te geven maakt de school gebruik van 'Positive Behaviour Support (PBS)' en de methode 'Kanjertaining'. Door gebruik te maken van beide methode/methodieken wordt er zowel gewerkt aan heldere gedragsverwachtingen in de schoolsetting, als aan de vertaling van sociaal gedrag buiten de schoolsetting.

1.5.2 Verantwoording onderwijsuren

Ieder jaar geeft SBO Michaëlschool in ieder geval 940 uur onderwijs per jaar. Onze school hanteert daarbij het 5 gelijke dagen model, waarbij leerlingen alle schooldagen 5 uur en 45 minuten naar school gaan. Hieronder valt dagelijks 35 minuten pauze voor de leerlingen. In een volledige schoolweek volgen leerlingen 25 uur en 50 minuten onderwijs. Wanneer een leerling de volledige schoolloopbaan binnen de school doorbrengt zal er in totaal 7520 uur aan onderwijs worden genoten. Dit komt overeen met de wettelijke regelgeving.

1.5.3 Onderwijs aan zieke leerlingen

Soms kunnen leerlingen om welke reden dan ook niet naar school. Wanneer de leerling ziek is kan dat een verschillende oorzaak hebben; een griepje, een levensbedreigende ziekte, een ongeval, een chronische ziekte of psychosomatische klachten. Wanneer een leerling langdurig ziek is en niet naar school kan zorgen wij als school voor het onderwijs. Daarvoor maken wij een ondersteuningsplan waarin beschreven staat welk onderwijs de leerling volgt en op welke manier. Wij zullen daarbij ondersteuning aanvragen bij een consulent ondersteuning onderwijs zieke leerlingen.

1.6 Schoolondersteuningsplan

Binnen het samenwerkingsverband SWV De Eem, waar SBO Michaëlschool onder valt, is afgesproken dat alle SBO scholen een verkort schoolondersteuningsplan op stellen. Dit schoolondersteuningsplan is terug te vinden op de website van de school:

<https://cdn1.michaelschool-amersfoort.nl/uploads/Editor/04-09-kwaliteitszorg-en-ambities-sop-kort-2017-2018.pdf>

1.7 Gerealiseerde onderwijsopbrengsten

Ieder jaar worden de gegevens van de CITO's van de schoolverlaters gedeeld met de inspectie. Tijdens het verificatieonderzoek van 2016 heeft de inspectie de resultaten als goed beoordeeld. Hierna is er een jaarlijkse terugkoppeling geweest vanuit de inspectie. De resultaten zijn op alle vakgebieden op niveau.

Voor de tussenopbrengsten werkt de school met verschillende CITO toetsen en het PI dictee. De onderwijsinspectie heeft de afgelopen jaren een vaste normering voor het SBO los gelaten. Om toch richting te geven aan het borgen van de onderwijskwaliteit van de school, is er op basis van de resultaten van de afgelopen 10 jaar een minimumnorm en een ambitienorm opgesteld voor de te behalen toetsresultaten. Dit is terug te vinden in de bijlagen van dit schoolplan.

De uitstroom vanuit SBO Michaëlschool richt zich op praktijkonderwijs en VMBO. De uitstroom van de afgelopen jaren is weergegeven in tabel 1.2.

Tabel 1.2 Uitstroom SBO Michaëlschool

Schooljaar	Gemiddeld IQ	% Praktijk-onderwijs	% VMBO Basis	% VMBO kader	% VMBO gemengd	% VMBO theoretisch	VSO
2015 – 2016	78	60%	40%				
2016 – 2017	78	53%	40%	2%		5%	
2017 – 2018	81	52%	28%	6%		14%	
2018 – 2019	84	46%	27%	9%		15%	3%

1.8 Gerealiseerde schoolontwikkeling

In het schoolondernemingsplan 2015-2019 heeft de school ambities gesteld. De ontwikkelgebieden zijn in het vorige schoolondernemingsplan verdeeld in de thema's goed onderwijs, focus op resultaten, een cultuur van leren en verbeteren, professionaliteit van leerkrachten, creëren van publieke waarden en leiderschap. In de onderstaande alinea zal per thema een korte evaluatie worden geschreven.

1.8.1 Kerndoelen Nederlands

De afgelopen vier jaar zijn binnen dit vakgebied vijf ambities opgesteld. Ten eerste op het gebied van technisch lezen. In de doelstelling wordt benoemd dat er gezocht wordt naar een nieuwe methode voor technisch lezen. Deze methode moet aansluiten bij de doelgroep en goed leesonderwijs borgen. Deze methode is inmiddels aangeschaft en geïmplementeerd. De opbrengsten op het gebied van technisch lezen zijn goed ([ambitiekaart 1](#)).

Op het gebied van spelling heeft de school jaarlijks tijdens vakvergadering aandacht besteed aan het nascholen in de didactiek van 'Zo leer je kinderen lezen en spellen'. Daarnaast is er gekeken naar een valide niet methode gebonden toets. Er is gekozen voor het vernieuwde PI- dictee. Daarnaast is er in de schoolverlatersgroep gestart met het geven van werkwoordspelling ([ambitiekaart 2](#)).

De nieuwe taal coördinator heeft in het schooljaar 2016 – 2017 een nieuw taalbeleidsplan geschreven. In het schooljaar 2017-2018 is er gestart met de implementatie van de nieuwe taalmethode, waar vanaf het schooljaar 2018 – 2019 ook daadwerkelijk mee gewerkt wordt binnen de school. Daarnaast is er focus op het woordenschatonderwijs geweest, door het team te scholen in de methodiek 'Met woorden in de weer' ([ambitiekaart 3](#)). De school heeft een doorgaande lijn op de gebieden van begrijpend luisteren en begrijpend lezen verder geoptimaliseerd. Er is hierbij gekeken naar het modelleren van strategieën door de leerkracht en de opbouw van deze strategieën in de leerlijnen ([ambitiekaart 4](#)).

Voor de actieve woordenschat wordt gebruik gemaakt van de methodiek 'Denk Stimulerende Gesprekken' (DGM). Jaarlijks wordt de basistraining aan nieuwe collega's aangeboden, zodat de methodiek in alle klassen optimaal kan worden ingezet. Daarnaast wordt er jaarlijks nascholing verzorgd voor alle collega's om geïnspireerd te blijven in het betekenisvol in gesprek gaan met kinderen ([ambitiekaart 5](#)).

1.8.2 Kerndoelen rekenen

De afgelopen jaren is de rekenmethode 'Alles telt' volledig geïmplementeerd. Er is gezocht naar een manier om leerlingen die op een laag niveau rekenen, maar wel de school verlaten, kennis te laten maken met alle onderdelen uit de leerlijn. Dit lukt in steeds grotere mate. De rekencoördinator speelt hierin een belangrijke rol, ter ondersteuning van de leerkracht. Dit moet de komende jaren verder geborgd worden ([ambitiekaart 6](#)).

1.8.3 Kerndoelen oriënteren op jezelf en de wereld

Binnen dit kerndoel valt onder andere sociale veiligheid. Nieuwe collega's zijn allemaal opgeleid binnen de methodieken van 'PBS' en de 'Kanjertaining'. De bestaande PBS lessen zijn uitgebreid met filmpjes ter ondersteuning van het lesmateriaal. Binnen de school is nu een eenduidige lijn binnen het werken met de Kanjertaining in de klas. Tijdens het afgelopen jaar moest er gezocht worden naar een nieuw instrument om de incidentenregistratie in te verwerken. Dit is inmiddels gevonden. Er is de afgelopen vier jaar een sterke daling in het geheel aantal incidenten in de school. Opvallend hierbij is wel dat het aantal incidenten in de klas afneemt, maar nog steeds hoog scoort tijdens de metingen. Een gerichte en eenduidige aanpak binnen de school en in de groepen zal een aandachtspunt blijven ([ambitiekaart 7](#)).

Daarnaast is het hebben van een gezonde school voor kinderen en collega's een belangrijk uitgangspunt. De afgelopen jaren is er een sterke focus geweest op gezonde voeding, bewegen en een veilig sociaal klimaat. Binnen deze deelgebieden zijn er certificaten van de gezonde school behaald en verlengt. De basishouding van een gezonde levensstijl van kinderen en collega's bemoedigen zit in onze basishouding. Dit is iets wat wij als school willen behouden ([ambitiekaart 8](#)).

Ook de wereldoriënterende vakken vallen binnen dit kerndoel. De afgelopen jaren is er een eerste start gemaakt met de opzet van een doorgaande lijn binnen de vakgebieden geschiedenis en aardrijkskunde. In de aankomende tijd zal dit verder uitgezet worden binnen het vakgebied natuur ([Ambitiekaart 9](#)).

Binnen burgerschap is er de afgelopen vier jaar voornamelijk aandacht geweest voor de invulling van de identiteit van de school. Er wordt gewerkt met de methode hemel en aarde en daarnaast zijn er rondom Katholieke feestdagen een aantal symbolen en rituelen die voor ons als school belangrijk zijn om mee te geven aan onze leerlingen ([ambitiekaart 10](#)).

1.8.4 Kerndoelen bewegingsonderwijs, kunstzinnige oriëntatie en ICT

De afgelopen vier jaar is er een leerlingvolgsysteem voor bewegingsonderwijs uitgekozen. Hiermee is geëxperimenteerd. De invoering wordt de komende jaren verder uitgebouwd ([ambitiekaart 11](#)).

Binnen cultuureducatie is er vanuit de samenwerking met scholen in de kunst en het Holland Opera house de afgelopen jaren gewerkt aan een jaarlijks programma, waarin ieder jaar een andere discipline binnen cultuureducatie centraal staat. De afgelopen jaren zijn techniek, muziek en drama aan bod gekomen ([ambitiekaart 12](#)). Op ICT gebied is er een overstap gemaakt naar een nieuwe netwerkbeheerder, waarbij ook de mogelijkheden voor een digitale leer- en werkomgeving uit zijn gebreid ([ambitiekaart 13](#)).

1.8.5 Ouderbetrokkenheid

De school werkt volgens de zeven pijlers van het handelingsgericht werken (Pameijer, 2017). Het betrekken van ouders bij de ontwikkeling van het kind is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Middels huisbezoeken, oudergesprekken, thee en tentoonstellingen, koffieochtenden en thema avonden betreft de school ouders bij het onderwijs in de school ([ambitiekaart 14](#)).

1.8.6 Expertisecentrum

De inzet van het expertisecentrum binnen de stichting voor diagnostiek en collegiale consultatie is de afgelopen jaren gegroeid. De huidige capaciteit van het expertisecentrum wordt nu volledig benut. De komende jaren zal er gezocht worden naar een verbinding met de KPOA academie ([ambitiekaart 15](#)).

1.8.7 Schoolondersteuningsprofiel

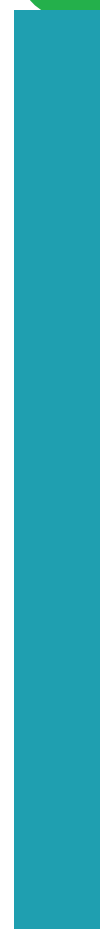
In het schoolondersteuningsprofiel geeft de school jaarlijks aan wat de mogelijkheden en grenzen van de school zijn. Hierbij wordt aangegeven in welke richting de groeiambitie van de school ligt. Dit schoolondersteuningsprofiel wordt jaarlijks bijgesteld en gepubliceerd ([ambitiekaart 16](#)).

1.8.8 Opleidingsschool

SBO Michaëlschool mag zich sinds een aantal jaar opleidingsschool noemen. Er wordt geïnvesteerd in het opleiden van leerkrachten, onderwijsassistenten en orthopedagogen ([ambitiekaart 17](#)).

1.8.9 Kwaliteitszorgsysteem

Jaarlijks wordt er binnen het kwaliteitszorgsysteem gekeken naar borgingen en ambitiekaarten. Deze worden aangepast of vernieuwd om zo de kwaliteit van ons onderwijs en processen in de school te borgen.

Onze school: analyse huidige situatie

H2

2 Analyse huidige situatie

Om tot het opstellen van relevante doelen voor ons onderwijs te komen, is er eerst een analyse gemaakt van de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen van onze school (voor de gehele SWOT analyse, zie bijlagen). Voor het opstellen van deze analyse is gebruik gemaakt van een aantal bronnen te weten:

- Onderwijsresultaten laatste drie jaar
- Leerlingtevredenheidspeiling 2018
- Oudertevredenheidspeiling 2018
- Personeelstevredenheidsonderzoek 2018
- Borgingen en ambitiekaarten
- Inspectierapport naar aanleiding van inspectiebezoek (2016)
- Externe ontwikkelingen

Vanuit de confrontatiematrix ontstaan er een aantal issues wanneer er gekeken wordt naar ons onderwijs:

Issue	Prioritering
De resultaten van ons woordenschatonderwijs zijn in vergelijking met andere SBO scholen laag	Urgent
Om ons onderwijs goed af te bakenen is het van belang dat de visie van de school concreter wordt uitgewerkt. Dit beschermt de school bij het maken van keuzes in alles wat van buitenaf de school in komt.	Urgent
Om onze leerlingen optimaal te laten profiteren van ons onderwijs is het van belang dat we leerkrachtvaardigheden rondom EDI versterken	Noodzakelijk

Binnen ons personeel hebben we via de confrontatiematrix eenzelfde prioritering gemaakt in de issues:

Issue	Prioritering
Oplopend lerarentekort legt druk op ambulante rollen binnen ons onderwijs en de mogelijkheid voor ons personeel om zich te blijven scholen. De vervangingsproblematiek speelt hierin de grootste rol.	Urgent
De ervaren werkdruk is hoog en heeft invloed op de betrokkenheid en het werkplezier van collega's.	Urgent
Het leren van en met elkaar kan versterkt worden om het werkplezier en de betrokkenheid te behouden/vergroten	Urgent
Het leren geven van professionele feedback ondersteunt een team in ontwikkeling	Noodzakelijk
Verschillen in de verbinding naar ouders toe, door deze verschillen te verkleinen kan de ouderbetrokkenheid toenemen.	Wenselijk

Binnen leiderschap ontstaat er een volgend beeld:

Issue	Prioritering
Het versterken van een professionele samenwerking versterkt de ruimte om persoonlijk leiderschap op te pakken.	Urgent
Eigenaarschap op onderwijskundig gebied mag nog meer naar de leerkrachten. Hierbij wordt balans gezocht tussen een passende manier van verantwoorden en ruimte.	Noodzakelijk

Onderstaande issues geven een beeld bij onze middelen:

Issue	Prioritering
De school heeft veel middelen ter beschikking om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Deze middelen staan echter jaarlijks ter discussie, doordat de school afhankelijk is van jaarlijks afgegeven arrangementen. Het structureel weg zetten van deze arrangementen zorgt voor borging van deze inzet. Hierbij wordt ook gezocht naar kansen om zorg en onderwijs nog meer te integreren/dichter bij elkaar te brengen, door bijvoorbeeld de school een wijkteam te laten worden.	Urgent
Er is momenteel een gezonde financiële situatie. Deze staat echter onder druk door een onzeker leerlingaantal dat beïnvloed wordt door opkomende SBO settingen in de regio. Oog houden voor de instroom van leerlingen en het borgen van de arrangementen is dus van belang om een gezonde financiële situatie te behouden.	Noodzakelijk

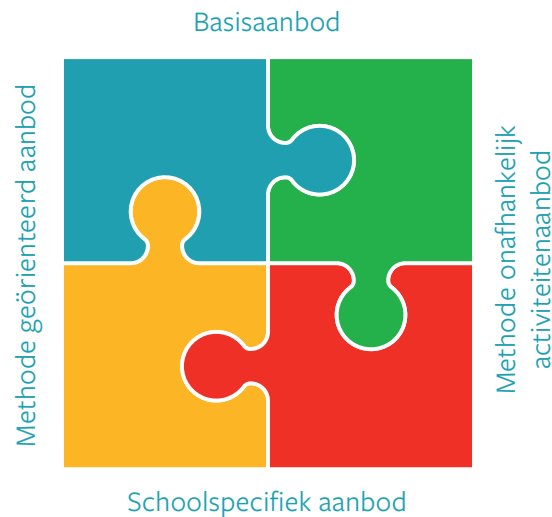
Ons onderwijs: inhouden en onderwijsresultaten

H3

3.1 Inhouden en onderwijsresultaten

De doelen en het aanbod van onze school zijn gericht op de realisatie van brede ontwikkeling van leerlingen. Sommige ontwikkelingsprocessen kunnen versnellen door een doelgerichte methodegeoriënteerde aanpak. Onderzoek naar de breinontwikkeling van kinderen laat echter zien dat methodeonafhankelijke leerprocessen, waarin niet alle doelen vooraf vastliggen, tot een bredere ontwikkeling van de hersenen leiden. Met name situaties van spelend en ontdekkend leren waarin kinderen gebruik maken van meerdere zintuigen, maakt dat zij in hun jonge jaren netwerken in hun hersenen aanleggen waardoor zij op latere leeftijd wendbaarder zijn in hun denken en handelen. Spelend en ontdekkend leren legt de basis voor onderzoekend en ontwerpend leren op wat oudere leeftijd.

Binnen onze school onderscheiden wij vier typen leren met bijpassende onderwijsdoelen:

Learning to know
Kennistoelen

Learning to do
Vaardigheidsdoelen

Learning to live together
Pedagogische doelen

Learning to be
Levensbeschouwelijke doelen

Deze doelen realiseren wij met ons basisaanbod en ons schoolspecifiek aanbod. Dit aanbod kan methode geïntendeerd zijn of een methodeonafhankelijk activiteitsaanbod betreffen.

3.2 Learning to know

Onze kennisdoelen zijn gebaseerd op de wettelijk vastgestelde kerndoelen voor de verschillende vakvormingsgebieden en de referentieniveaus voor Nederlands en rekenen-wiskunde.

Nederlands – de basis

Taalonderwijs houdt natuurlijk in, het bijbrengen van een aantal technische vaardigheden. Daarnaast vinden wij het echter noodzakelijk dat het taalonderwijs de taalcreativiteit van de individuele leerling stimuleert.

Het taalonderwijs valt uiteen in drie grote onderdelen:

- Spreken en luisteren
- Lezen
- Spelling

Hoe doen we dat?

Wij realiseren een doorgaande ontwikkelingslijn in de taalontwikkeling van leerlingen door een beredeneerd methodeonafhankelijk activiteitenaanbod in aanvangsgroep (de Spetters) en een beredeneerd methode georiënteerd aanbod in de overige groepen (de Bikkels t/m de Uitsmijters).

Beredeneerde keuzes komen tot stand op basis van de cyclus voor Handelingsgericht Werken (HGW). Binnen het vakgebied taal hebben we twee vakcoördinatoren, te weten Leontine le Blanc, vakcoördinator lezen en spelling en Lisette Cornelisse, vakcoördinator Taal en begrijpend lezen.

Gehanteerde methode:

Uitgangspunt is dat we leerstof kiezen die aansluit bij de mogelijkheden van de leerling. Wij noemen dat afstemming. Die leerstof moet leiden tot een positieve leerervaring, die het zelfvertrouwen versterkt en bijdraagt tot een verbetering van het totale functioneren van de leerling. Methodes worden daarom gebruikt als bronnenboek. Naast methodes maken wij ook gebruik van methodieken.

Jaargroep	1	2	3	4	5	6	7	8
Mondelinge taalvaardigheid	Ik en Ko	Werkmap Fonemisch bewustzijn, CPS	Lijn 3 Bouw	Technisch lezen: Station zuid				
Leesvaardigheid				Waar nodig ondersteuning Bouw				
Schrijfvaardigheid				Begrijpend lezen: Nieuwsbegrip XL				
Begrippenlijst en taalverzorging	Zo leren kinderen lezen en spellen.		Taal: Taal actief					
	Werkmap begrijpend luisteren en woordenschat. CPS		Spelling: Zo leren kinderen lezen en spellen					
	Hoorspel, CED groep		Woordenschat: ondersteuning van de methodieken DenkstimulerendeGespreksMethodiek (DGM) en met woorden in de weer.					
	Met woorden in de weer							

Methodeonafhankelijk activiteiten aanbod (spelend, ontdekkend, ontwerpend, onderzoekend leren):

Thema's/projecten/ evenementen	Jaargroep	Mondelinge taalvaardigheid	Lees- vaardigheid	Schrijf- vaardigheid	Begrijpenlijst en taalverzorging
Boekenbeurt	5 t/m 8	x	x		x
spreekbeurt	5 t/m 8	x	x		x
Kinderboekenweek	1 t/m 8	x	x	x	x
Schoolbibliotheek	1 t/m 8	x	x		x
Voorlezen	1 t/m 8	x			x
Kringgesprekken	1 t/m 8	x			x

Voor ieder vakgebied stellen wij een norm die wij willen behalen wanneer kinderen de school verlaten. Deze norm is afhankelijk van het IQ van de schoolverlater. In de bijlagen vindt u een overzicht, waarin u voor het vakgebied Taal (technisch lezen, begrijpend lezen) onze normen kunt terug vinden. We hebben de ambitie dat al onze leerlingen de minimumnorm behalen en dat 75% van onze leerlingen onze ambitie-norm haalt.

Voor leerlingen die bij ons binnen komen vanuit de taalklas of vanuit cluster 2 met een taalachterstand bieden wij structurele extra ondersteuning door middel van een taalklas. Om hierin een goede doorgaande lijn te creëren is er een borgingskaart gemaakt, waarin de afspraken rondom de taalklas zijn vast gelegd.

Onze ambities

Binnen het vakgebied taal hebben wij een aantal ambities vast gesteld:

- Aan het eind van schooljaar 2020 – 2021 kunnen wij als team adequaat inspelen op kinderen met een licht arrangement TOS en kinderen met een taalachterstand (ambitiekaart 1).
- In alle groepen wordt aandacht besteed aan woordenschat met als onderlegger de methodieken 'Met woorden in de weer' en 'DGM' (ambitiekaart 1).
- De taalmethode Taalactief wordt geborgd. Werkafspraken die afgelopen jaar gemaakt zijn, worden in schooljaar 2019 -2020 geëvalueerd (ambitiekaart 1).
- In 2022/2023 willen we starten met taalrondes. Taalrondes De taalronde is een optie om meer tegemoet te komen aan de vier taaldomeinen. Dit heeft vervolgens een positieve uitwerking op de woordenschat en op het schoolsucces (ambitiekaart 1).
- De resultaten op het gebied van technisch lezen blijven op de norm die wij als school gesteld hebben (ambitiekaart 2).
- Tijdens deze gehele schoolplanperiode heeft voorlezen in de groepen de focus, om hiermee de leesmotivatie te vergroten (ambitiekaart 2).
- Eind schooljaar 2021 – 2022 zijn leerkrachten in staat strategieën voor begrijpend lezen ook bij andere vakgebieden aan te bieden (ambitiekaart 3).
- Wij willen onze spellinglessen blijven verbeteren om zo onze resultaten met spelling te verbeteren. Nieuwe collega's moeten worden actief begeleid in het eigen maken van deze methodiek (ambitiekaart 4).

Voor een verdere uitwerking van dit vakgebied verwijzen we u naar het taalbeleidsplan 2018 – 2022, geschreven door onze vakcoördinator Lisette Cornelisse.

Rekenen en wiskunde – de basis

Het rekenen-wiskundeonderwijs richt zich op de vier doeldomeinen: getallen, meten en meetkunde, verhoudingen en verbanden.

Hoe doen we dat?

Wij realiseren een doorgaande ontwikkelingslijn in de rekenen-wiskundeontwikkeling van leerlingen door een beredeneerd methodeonafhankelijk activiteiten aanbod in aanvangsgroep (de Spetters) en een beredeneerd methode georiënteerd aanbod in de overige groepen (de Bikkels t/m de Uitsmijters). Beredeneerde keuzes komen tot stand op basis van de cyclus voor Handelingsgericht Werken (HGW). Voor het vakgebied rekenen hebben we in de school een vakcoördinator, Marcel van Keken.

Gehanteerde methode

Jaargroep	1	2	3	4	5	6	7	8
Getallen	Ik & Ko Map gecijferd bewustzijn Met sprongen vooruit		Alles telt					
Meten en meetkunde			Met sprongen vooruit Rekenspring – RT Speelrekenset Zwijsen - RT					
Verhoudingen								
Verbanden								

Methodeonafhankelijk activiteiten aanbod (spelend, ontdekkend, ontwerpend, onderzoekend leren)

Thema's/projecten/ evenementen	Jaargroep	Getallen	Meten en meetkunde	Verhoudingen	Verbanden
Week van het geld	8		x		x

Voor ieder vakgebied stellen wij een norm die wij willen behalen wanneer kinderen de school verlaten. Deze norm is afhankelijk van het gemiddeld IQ van de schoolverlater. In de bijlagen vindt u een overzicht, waarin u voor het vakgebied rekenen onze normen kunt terug vinden. We hebben de ambitie dat al onze leerlingen de minimumnorm behalen en dat 75% van onze leerlingen onze ambitienorm haalt.

Onze ambities

De komende vier jaar richten wij ons op het borgen van de veranderingen op het gebied van rekenonderwijs uit het vorige schoolplan ([ambitiekaart 5](#)).

Engels – de basis

Het onderwijs in de Engelse taal richt zich vooral op mondelinge communicatie en het leren lezen van eenvoudige teksten. Het schrijven beperkt zich tot het kennismaken met de schrijfwijze van een beperkt aantal vaak voorkomende Engelse woorden. Voorts leren kinderen om woordbetekenissen en schrijfwijzen van woorden op te zoeken met behulp van het woordenboek.

Hoe doen we dat?

Het onderwijs in de Engelse taal start momenteel in groep 6 en wordt vorm gegeven aan de hand van door de leerkracht verzamelde teksten en activiteiten.

Onze ambities

De school gaat op zoek naar een methode voor het vakgebied Engels om zo een doorgaande lijn in de school te creëren ([ambitiekaart 6](#)). We richten ons hierbij op onderwijs in de bovenbouw.

Oriëntatie op jezelf en de wereld – de basis

In ons onderwijs oriënteren leerlingen zich op zichzelf, op hoe mensen met elkaar omgaan, hoe ze problemen oplossen en hoe ze zin en betekenis geven aan hun bestaan. Leerlingen oriënteren zich op de natuurlijke omgeving en op verschijnselen die zich daarin voordoen. Leerlingen oriënteren zich ook op de wereld, dichtbij, veraf, toen en nu en maken daarbij gebruik van cultureel erfgoed.

De leerstof is zo geordend dat te behandelen begrippen nauw aansluiten bij de belevingswereld en het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. In grote lijnen komt dit neer op de volgende verdeling:

- **Onderbouw:** begrippen en aspecten gekoppeld aan de thuissituatie;
- **Middenbouw:** begrippen en aspecten gekoppeld aan de situatie in de buurt en in Nederland;
- **Bovenbouw:** begrippen en aspecten gekoppeld aan de situatie in Nederland Europa en de Wereld.

Hoe doen we dat?

Wij realiseren een doorgaande ontwikkelingslijn voor leerlingen in oriëntatie op jezelf en de wereld door een beredeneerd methodeonafhankelijk activiteitenaanbod vanaf de Spetters t/m de Keien en een beredeneerd methode georiënteerd aanbod van de Sterren t/m de Uitsmijters.

Gehanteerde methode

Jaargroep	1	2	3	4	5	6	7	8
Mens en samenleving	Wereldoriëntatie lijn uit lijn 3				Meander			
Natuur en techniek					Brandaan			
Ruimte					Naut			
Tijd								

Methodeonafhankelijk activiteitenaanbod (spelend, ontdekkend, ontwerpend, onderzoekend leren)

Thema's/projecten/ evenementen	Jaargroep	Getallen	Met en meetkunde	Verhoudingen	Verbanden
CNME activiteiten	Alle		x		
ABC activiteiten als de buurtsafari en de kinderdialoog	Bovenbouw	x			

Onze ambities

De school richt zich op borging van een aantal nieuw ingevoerde methoden, te weten:

- Kriebels in je buik (seksuele voorlichting)
- De thema's uit Meander en Brandaan (ambitiekaart 7)

Kunstzinnige oriëntatie – de basis

In ons onderwijs leren leerlingen impressies van gebeurtenissen, belevingen, gedachten en gevoelens uit te drukken in beelden, taal, muziek, spel en beweging. Zo leren zij meer dan talig te communiceren.

Ook leren ze enkele kunstzinnige vaardigheden:

- de beeldende mogelijkheden van materialen verkennen (kleur, vorm, ruimte, textuur en compositie) en van technieken verkennen bij het maken van tekeningen en ruimtelijke werkstukken;
- toon en ritme herkennen en instrumenten leren gebruiken als ondersteuning bij het zingen;
- spelvaardigheid ontwikkelen en spelend leren dansen en bewegen.

Daarnaast leren leerlingen te reflecteren op eigen kunstzinnige uitingen en die van anderen (o.a. professionals).

Hoe doen we dat?

Wij realiseren een doorgaande ontwikkelingslijn in de kunstzinnige oriëntatie van leerlingen door een beredeneerd methode georiënteerd aanbod voor muziek in alle groepen en werken daarnaast met een vakdocent handvaardigheid.

Gehanteerde methode

Jaargroep	1	2	3	4	5	6	7	8
Communiceren in beelden, taal, muziek, spel en beweging	Eigenwijs							
Kunstzinnige vaardigheden	Laat maar leren							

Methodeonafhankelijk activiteitenaanbod (spelend, ontdekkend, ontwerpend, onderzoekend leren)

Thema's/projecten/ evenementen	Jaargroep	Communiceren in beelden, taal, muziek, spel en beweging	Kunstzinnige vaardigheden	Reflecteren op kunstzinnige uitingen
Schoolproject	Alle jaargroepen	Dit schoolproject richt zich jaarlijks op een culturele discipline, zoals dans, muziek of drama. Voor dit schoolproject wordt jaarlijks subsidie aangevraagd en wordt in samenwerking met Scholen in de kunst gezocht naar een passende partner.		

Onze ambities

- De methode eigenwijs invoeren.
- Leerkrachtvaardigheden bij het geven van muzieklessen vergroten door middel van co teaching door scholen in de kunst.
- Muziek vindt in de school een ondersteunende rol voor bijvoorbeeld taalontwikkeling (ambitiekaart 8).

Bewegingsonderwijs en handschrift – de basis

Bewegen is van essentieel belang voor de totale ontwikkeling van leerlingen. Wij hebben als taak om leerlingen bekwaam te maken voor een zelfstandige, verantwoorde, kansrijke en blijvende deelname aan de bewegingscultuur. Daarin nemen we plezier in het bewegingsonderwijs als uitgangspunt, omdat plezier in hoge mate bepalend is voor buitenschoolse deelname aan sportactiviteiten nu en later. Om hier duidelijk vorm aan te geven maken wij, door de inzet van een buurtsportcoach onder schooltijd, een koppeling met de activiteiten die na schooltijd worden georganiseerd door ABC Kruiskamp Koppel. Uit meerdere onderzoeken gebleken dat meer bewegen van invloed is op de hersencapaciteit. Jonge leerlingen kunnen door te bewegen met heel hun lijf spelend en ontdekkend leren in ons onderwijs. Vanuit beweging en met behulp van alle zintuigen worden hun hersenactiviteiten gestimuleerd. Op latere leeftijd zijn zij daardoor wendbaarder in hun denken en handelen. Ook voor de fijne motoriek is veel aandacht. Met de hand schrijven heeft een positieve invloed op het verwerven en verwerken van informatie. Het schrijven en het ontwikkelen van een eigen handschrift heeft, juist in deze tijd van digitalisering, een belangrijke plaats binnen ons onderwijs.

Wanneer wij werken aan het handschrift van leerlingen kijken wij samen met een oefentherapeut naar de mogelijkheden van het kind. Wij maken hierbij een keuze tussen het aanleren van handschrift in blokschrift of in lopend schrift.

Gehanteerde methode

Jaargroep	1	2	3	4	5	6	7	8
Bewegingsonderwijs								
Schrijven	Schrijven leer je zo – blokschrift Pennestreken – lopend schrift							

Methodeonafhankelijk activiteiten aanbod (spelend, ontdekkend, ontwerpend, onderzoekend leren)

Thema's/projecten/ evenementen	Jaargroep	Senso-motorische ontwikkeling via spel en doelge- richte oefening	Eigen bewegings- mogelijkheden leren inschatten	Deelname aan diverse spel- en bewegings- vormen	Respectvol omgaan met elkaar
Schoolproject	Alle		x	x	x
Sportivate	Alle	x	x	x	x
Gezonde school	Alle		x	x	x

Onze ambities

Het thema certificaat Bewegen en Sport zal in deze periode verlopen. De school heeft de ambitie deze opnieuw aan te vragen (ambitiekaart 12).

3.3 Learning to do

Vaardigheidsdoelen – de basis

Leerlingen leren in onze school vaardigheden die nodig zijn om in het dagelijks leven wendbaar met kennis om te gaan, anderen te begrijpen en door anderen begrepen te worden en het eigen handelen te kunnen reguleren. Zo besteden wij aandacht aan communiceren, creatief denken en handelen, digitale geletterdheid (incl. mediawijsheid), kritisch denken, probleemoplossend denken en handelen, samenwerken, sociale en culturele vaardigheden en het eigen handelen sturen op basis van zelfdiscipline en reflectie.

Hoe doen we dat?

Binnen onze school besteden wij expliciet aandacht aan vaardigheidsdoelen binnen als onze vakken. Het aanleren van vaardigheden wordt zo veel mogelijk in de context waarin ze toegepast worden aangeleerd. Het is daarbij onmisbaar dat leerlingen ook begrip leren hebben voor elkaar. Ze leren zich verplaatsen in de belevingswereld van hun klasgenootjes en in die van andere mensen, dichtbij en ver weg. Leren over normen en waarden – waarde(n)vol leren – is daarbij essentieel.

We vinden het belangrijk om een extra accent te leggen bij het jonge leerling. Door te spelen verkent de leerling de wereld om zich heen en leert het zichzelf en de ander kennen. Wij richten onze omgeving zo in dat de leerlingen worden uitgedaagd om met hun hele lijf te spelen en ontdekken. Wij gaan uit van de natuurlijke kwaliteiten van jonge leerlingen: onderzoekend en nieuwsgierig. Vanuit beweging en met behulp van alle zintuigen worden hun hersenactiviteiten gestimuleerd. Op latere leeftijd zijn zij daardoor wendbaarder in hun denken en handelen.

3.4 Learning to live together

Pedagogische doelen – de basis

Binnen onze school besteden wij expliciet aandacht aan pedagogische doelen. Vanuit gedeelde opvoedingsverantwoordelijkheid met ouders, verzorgers en/of opvoedingspartners leren leerlingen samenspelen en samenwerken met medeleerlingen, open en respectvol om te gaan met anderen, verwonderd en nieuwsgierig te zijn naar ontwikkelingen in natuur, cultuur en samenleving en gezamenlijke waarden te vertalen in gedragsregels en hier het eigen gedrag op aan te passen en anderen aan te spreken op gedrag.

Hoe doen we dat?

In de school leggen wij een pedagogische basis met de methodiek School-wide Positive Behavior Support, waarbij positieve gedragsregels de basis zijn. Daarnaast werken wij met de methode “Kanjertaining” aan de sociaal emotionele vaardigheden van onze leerlingen. De Kanjertraining is geschikt voor alle leerlingen en speciaal bedoeld voor leerlingen die thuis en/of op school “niet lekker in hun vel zitten”. Ze pesten, worden gepest, of voelen zich als omstander ongemakkelijk.

Het belangrijkste doel van de Kanjertraining is dat een leerling positief over zichzelf en de ander leert denken. Als gevolg hiervan heeft de leerling minder last van sociale stress. Ook op langere termijn is dit effect merkbaar.

Onze ambities

Wij borgen de doorgaande lijn in ons pedagogisch klimaat (ambitiekaart 10).

3.5 Learning to be

Levensbeschouwelijke doelen – de basis

Binnen onze school leren leerlingen, mede geïnspireerd vanuit onze katholieke identiteit, dat zij mogen vertrouwen in zichzelf met alle talenten, mogen zijn wie zij zijn met al hun sterke en minder sterke kanten, mogen vertrouwen in nieuwe kansen ook na teleurstellingen of tekortkomingen, mogen vertrouwen in de ander, een steun mogen zijn voor anderen, het leven met anderen mogen vieren door met aandacht stil te staan bij mooie en verdrietige momenten (bijv. ondersteund door verhalen, muziek, foto's, films, symbolen en rituelen) en deel mogen uitmaken van en zich mogen verbinden aan een grotere (geloofs) gemeenschap waarmee zij zich verwant voelen en waarbinnen zij a. hun leven mogen delen met de eigen en oudere generaties en b. hun levenservaringen mogen doorgeven aan nieuwe generaties medemensen.

Hoe doen we dat?

Dit krijgt binnen de school vorm door een beredeneerd methodeonafhankelijk activiteiten aanbod in de groepen 1 t/m 8, hierbij gebruiken wij methoden wel als bronnenboeken.

Daarnaast krijgt dit vorm in het bewust vieren van christelijke feesten en het speciaal vieren van mooie en verdrietige momenten. Voorbeelden hiervan zijn ons gezamenlijk kerstfeest, het vieren van carnaval en de paasviering.

Wij geven kinderen mee dat zij opgroeien in een pluriforme samenleving. Wij leren leerlingen de samenleving allereerst als samenleving te zien. Uitgangspunt hierbij is: “ik ben oké en jij bent oké”. Leerlingen leren op onze scholen respect te hebben voor ieders opvattingen, gewoonten en levenswijzen. Dit betekent dat wij nieuwsgierigheid naar elkaar stimuleren. Er is in ons onderwijs aantoonbaar aandacht voor diversiteit. Zo zullen wij tijdens de schoolloopbaan van leerlingen verschillende gebedshuizen bezoeken en kinderen naast diversiteit ook bewust maken van de overeenkomsten tussen de verschillende geloofsovertuigingen.

Onze ambities

- Wij voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies).
- Wij richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven.
- Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden (ambitiekaart 9).

Ons onderwijs: schoolklimaat

H4

4 schoolklimaat

De basis

De regie van het onderwijsproces op onze school vindt plaats door professioneel handelende leerkrachten. Zij stellen kinderen in staat tot ontwikkeling en leren.

Wij vinden het van wezenlijk belang dat onze leerlingen zich veilig voelen. Pas dan komen ze toe aan het optimaal benutten van hun mogelijkheden. Een duidelijke en vooral voor leerlingen herkenbare structuur en een sfeer van vertrouwen zijn daarbij erg belangrijk.

Het is belangrijk dat leerlingen zich bewust worden van hun eigen mogelijkheden en onmogelijkheden, zonder dat daar een waardeoordeel aan wordt verbonden. In een dergelijk klimaat wordt iedereen geaccepteerd zoals hij is. Dit wil niet zeggen dat alles zomaar wordt goedgekeurd. Binnen de school zijn heel duidelijke afspraken over hoe we met elkaar omgaan en wat wel en niet kan en mag.

Leerkrachten in onze school hebben de taak het onderwijsproces zodanig te regisseren dat leerlingen zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Dit vraagt erom dat zij pedagogisch, didactisch en organisatorisch handelen, passend bij individuele en groepen leerlingen.

Sinds schooljaar 2012–2013 werken wij met het programma Positive Behavior Support. SWPBS is gericht op het positief opvoeden en het vergroten van de sociale veiligheid, zodat er meer effectieve leertijd overblijft. Voor alle leerlingen in de school is het belangrijk dat de dag zo voorspelbaar mogelijk verloopt. Ook kijken wij naar ons eigen gedrag omdat voorspelbaarheid van ons gedrag belangrijk is voor onze leerlingen. Naast PBS zijn alle groepsleerkrachten per schooljaar 2015–2016 Kanjertraining gecertificeerd. SWPBS is zichtbaar binnen onze schoolorganisatie en wordt geborgd binnen ons kwaliteitssysteem middels borgingsafspraken.

Om zicht te houden op de aandachtspunten binnen ons schoolklimaat maken wij twee maal per jaar een incidentenregistratie. Hierbij kijken wij naar school-, groep- en kindfactoren, die aandacht vragen in de verbetering van ons schoolklimaat. De analyse wordt halfjaarlijks afgesloten met een aantal actiepunten om het prettige schoolklimaat te waarborgen.

Daarnaast wordt er jaarlijks een leerlingtevredenheidsonderzoek afgenomen, waarin het schoolklimaat bevestigd wordt. Aandachtspunten hieruit worden meegenomen in onze aanpak.

Onze ambities

Het behouden van een eenduidige lijn in ons pedagogisch klimaat. Dit betekent dat nieuwe collega's altijd meegenomen en geschoold moeten worden in de aanpak van PBS en Kanjertraining. Daarnaast staan deze onderwerpen jaarlijks op de agenda om aandachtspunten voor ogen te houden en de schoolaanpak te evalueren ([ambitiekaart 10](#)).

Ons onderwijs: zicht op ontwikkeling en begeleiding

H5

5 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De basis

Het onderwijsproces in onze school speelt in op de ontwikkeling en het leren van leerlingen in al hun diversiteit met het oog op een ononderbroken ontwikkeling.

De ontwikkeling en het leren van leerlingen is geen logisch-lineair proces. Soms gaan leerlingen sprongen vooruit, soms een paar passen terug. Dit verschilt van kind tot kind. Leerkrachten proberen het onderwijsproces in onze school zo in te richten dat leerlingen optimaal profijt hebben zich te ontwikkelen en te leren.

Onder 'goed onderwijs' verstaan wij onderwijs waarbij uitgegaan wordt van de onderwijsbehoeften van leerlingen en er extra aandacht is voor leerlingen die bijzondere ondersteuning nodig hebben. De ondersteuningsstructuur is zodanig ingericht, dat alle leerlingen de juiste ondersteuning kunnen krijgen, zodat er sprake is van een ononderbroken ontwikkelingsproces.

Deze ondersteuning wordt vormgegeven door een team van deskundige collega's: de intern begeleider, remedial teacher, vakcoördinatoren en de orthopedagoog. Het ontwikkelteam (bestaande uit intern begeleider, orthopedagoog en adjunct directeur) geeft leerlingen en leerkrachten handvatten om het onderwijs goed te kunnen volgen en in te vullen. Vaak vindt dit binnen de groep plaats, maar leerlingen kunnen ook buiten de groep extra begeleiding en aandacht krijgen.

Doelen en ondersteuning in het onderwijs aan onze leerlingen staan beschreven in het persoonlijk ontwikkelperspectief (OPP). Wanneer leerlingen doelen niet behalen zal de leerkracht en het ontwikkelteam samen zoeken naar manieren om leerlingen op hun eigen ontwikkellijn te houden.

Hoe doen we dat?

Zicht houden op de ontwikkeling van de leerlingen in de school is van ons van groot belang. We werken daarom volgens een vaste cyclus waarin we ons onderwijs plannen, uitvoeren, aan de hand van resultaten en observaties de opbrengsten van ons onderwijs checken en met deze gegevens onze richting aanscherpen. In ons handelen staan de pijlers van het handelingsgericht werken centraal.

Binnen onze school hebben wij daarover de volgende afspraken gemaakt:

1. Iedere leerling verdient een goede start: jaarlijks stromen er nieuwe leerlingen in bij ons op school. Het ontwikkelteam zorgt dat de nieuwe leerkracht aan de hand van informatie van de vorige school een goede overdracht krijgt aan de hand van het start OPP.

Daarnaast is er voor de leerlingen die al bij ons op school zitten jaarlijks zowel een warme als een schriftelijke overdracht.

2. Vakcoördinatoren en leerkrachten brengen periodiek in kaart wat de beginsituatie van de verschillende leerlingen bij de verschillende vak-/vormingsgebieden is, welke doelen haalbaar zijn voor welke leerlingen en welke instructiebehoefte zij hebben om deze doelen te bereiken.

Dit gebeurt in onze school doordat leerkrachten en vakcoördinatoren werken met een handelingsgericht cyclisch proces, waarbij er na elke toetsperiode afstemming gezocht wordt over het aanbod voor het komende half jaar. Hierin wordt 4 maal per jaar gekeken of een leerling naast het basisaanbod extra ondersteuning nodig heeft.

3. Iedere leerkracht signaleert op basis van observaties en toetsresultaten welke leerlingen welke doelen hebben gerealiseerd en welke leerlingen nog aanvullende instructie en oefening nodig hebben om de gestelde doelen te bereiken.

Wanneer leerkrachten merken dat leerlingen onvoldoende baat hebben bij de basisinstructie of verlengde instructie in de groep, dan kan de leerkracht via de IB'er aanvragen. De IB'er maakt samen met de RT'er en onderwijsassistenten een planning voor de in te zetten ondersteuning.

4. Ondersteuning in de school vindt op een breed gebied plaats. Zo is er niet alleen ondersteuning op het gebied van de cognitieve ontwikkeling, maar ook op het gebied van spraakontwikkeling, motorische ontwikkeling en sociaal emotionele ontwikkeling is extra ondersteuning mogelijk. Leerkrachten kunnen bij het ontwikkelteam aangeven welke ondersteuning wenselijk is en deze wordt in overleg met ouders ingezet.
5. Ouders zijn een belangrijke partner in het zicht houden op de ontwikkeling van het eigen kind. Door in een regelmatige cyclus met ouders in gesprek te blijven werken wij gezamenlijk aan het vroegtijdig signaleren van hiaten in de ontwikkeling en richten we ons op de succes die kinderen behalen in de ontwikkeling. In ieder geval twee maal per jaar wordt de ontwikkeling van het kind besproken aan de hand van het OPP.

Toetsing en afsluiting schoolloopbaan

Toetsing en afsluiting van de schoolloopbaan van leerlingen vinden op onze school zorgvuldig plaats. Voor het meten van de leeropbrengsten gebruiken wij gestandaardiseerde toetsen. Iedere leerling leert binnen onze school op zijn eigen niveau. Dit vraagt ook een gerichte visie op het toetsen.

Leerkrachten stemmen aan de start van een periode met de vlakcoördinaten af, welke doelen een leerling aan het eind van een periode moet behalen. Kijkend naar deze doelen en het laatst behaalde onderwijsniveau, wordt afgestemd welk niveau toets er aan het eind van een periode wordt afgenomen. Als een leerling het komende half jaar aan leerdoelen op het niveau van M4 werkt, zal er aan het eind van deze periode een toets M4 worden afgenomen.

Om een zo goed mogelijk beeld van de ontwikkeling van een kind te houden, kan het zijn dat er na het afnemen van een toets ook door getoetst wordt. Dit gebeurt wanneer een leerling een DLE score haalt die boven het niveau van de toets ligt. Het kan zijn dat de leerling, die in eerste instantie aan de M4 doelen voor rekenen heeft gewerkt, tijdens de volgende periode de doelen voor E4 overslaat en aan de doelen voor M5 start, omdat we in de toetsen zien dat de leerling de E4 doelen al beheerst. Een doorgaande leerlijn voor de leerling staat centraal.

Voor de vakgebieden, woordenschat, begrijpend lezen, rekenen en technisch lezen maken wij gebruik van de gestandaardiseerde toetsen van CITO. Voor spelling maken wij gebruik van het PI – dictee. De uitkomsten van deze toetsen worden twee maal per jaar met ouders besproken tijdens oudergesprekken. Ouders krijgen deze ook schriftelijk te zien in het rapport en op het OPP van hun kind.

Aan het eind van de schoolloopbaan van onze leerlingen starten wij de procedure richting het Voortgezet Onderwijs (VO). Deze procedure wordt uitgevoerd door de leerkrachten van de schoolverlatersgroepen, in samenwerking met het ontwikkelteam.

In deze procedure komt een tweetal toetsen naar voren: de ADIT (adaptieve digitale intelligentietest) en de centrale eindtoets. Om zicht te krijgen op wat een leerling zou moeten kunnen behalen wordt er bij

de leerlingen een ADIT afgenomen. Wanneer er van een leerling een intelligentieonderzoek aanwezig is, dat minder dan twee jaar oud is bij het aanvragen van de verwijzing naar het VO, wordt deze toets niet afgenomen. De gegevens van het intelligentieonderzoek volstaan dan.

Tot op heden is er daarna bij de leerlingen die een uitstroom verwachting van VMBO basis of hoger hebben een centrale eindtoets afgenomen. Vanaf het schooljaar 2019 -2020 zal er bij alle leerlingen met een IQ van 75 of hoger een centrale eindtoets worden afgenomen.

Deze toets geeft een onafhankelijk beeld van het kunnen van de leerling en zien wij als ondersteuning voor het definitieve advies van de leerkracht.

Doordat ouders in het OPP tijdens de schoolloopbaan van het kind zicht gehouden hebben op de uitstroomverwachting van hun kind, werken wij niet met een voorlopig adviesgesprek. De leerkrachten zullen vanaf groep 7 de verwachte uitstroom in ieder gesprek wel expliciet benoemen.

In het jaar dat de leerling schoolverlater is zal er in januari een definitief adviesgesprek plaats vinden met ouders en de leerling. Dit advies is gebaseerd op:

- De behaalde leerresultaten, weergegeven in het OPP.
- De uitslag van de ADIT
- Observaties van de leerkrachten van de afgelopen jaren.

De centrale eindtoets volgt pas na het definitieve advies en speelt dus geen rol in de opbouw van dit advies. Het kan echter wel zo zijn dat het advies na de uitslag van de centrale eindtoets aangepast wordt. Dit gebeurt echter nooit op enkel een afwijkende uitslag van dit onderzoek, maar bij een groei in het totaalbeeld van de leerling.

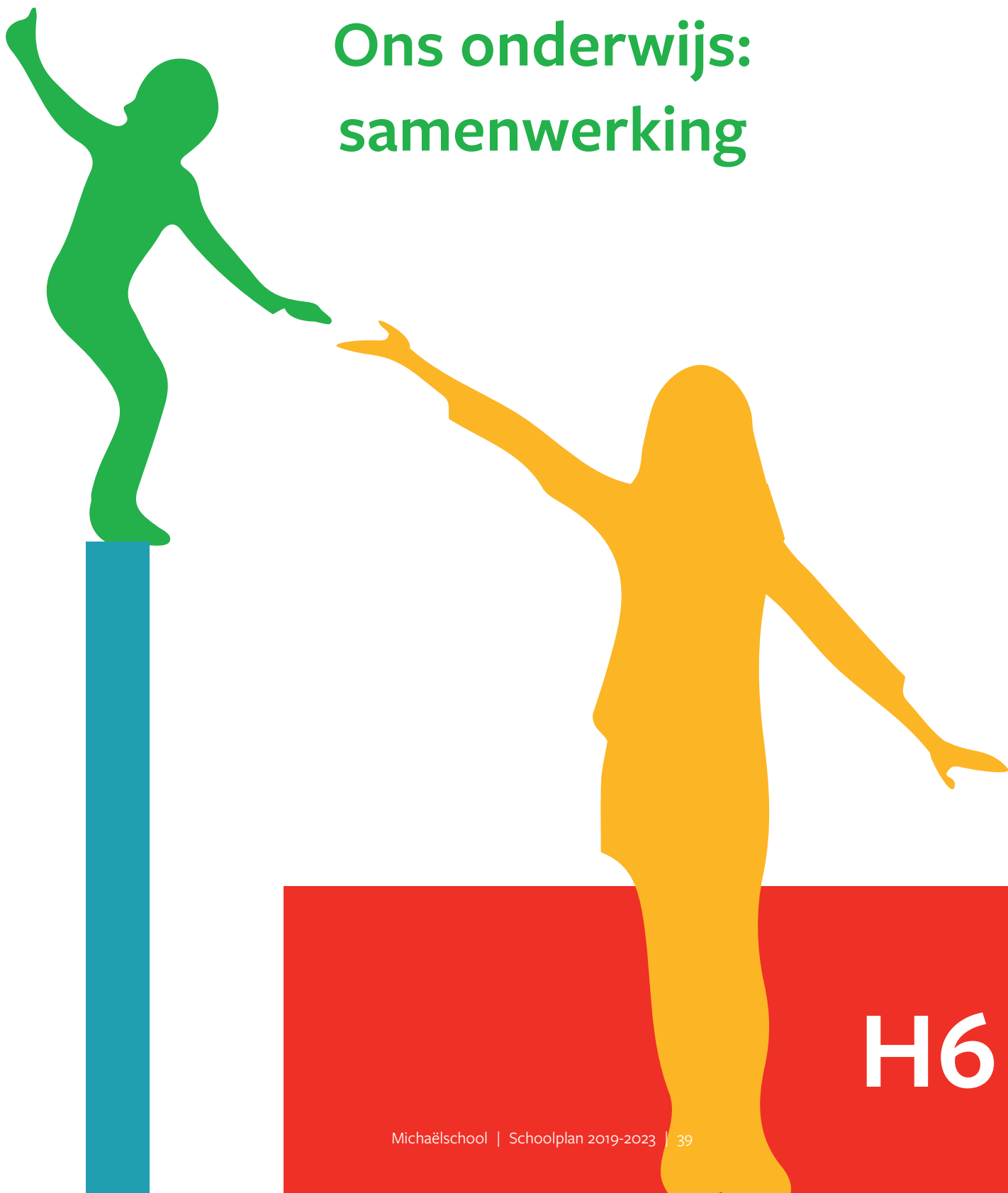
Wanneer een leerling uitstroomt richting het praktijkonderwijs zal er bij samenwerkingsverband Eemland een beschikking aan worden gevraagd. Ouders worden van deze procedure op de hoogte gesteld.

Onze ambitie

Wij hebben nog onvoldoende zicht op het vervolgsucces van onze leerlingen. De komende jaren willen wij systematisch in beeld gaan brengen in hoeverre leerlingen successen behalen in de gekozen richting.

Ons onderwijs: samenwerking

H6

6 Samenwerking

De basis

Als school werken we samen met verschillende externe partners om het onderwijs voor onze leerlingen optimaal vorm te kunnen geven.

Het opvoeden en onderwijzen van leerlingen is geen enkelvoudige taak van individuele leerkrachten, maar een gezamenlijke opdracht met maatschappelijke partners. In het kader van passend onderwijs, onderwijsachterstanden, transitie jeugdzorg en veiligheid is er in toenemende mate behoefte aan professionele afstemming.

Hoe doen we dat?

Binnen onze school hebben wij de volgende afspraken gemaakt over de samenwerking met externe partners:

- a. De rol van ouders is cruciaal in het onderwijs. Het team van SBO Michaëlschool ziet ouders als ervaringsdeskundigen bij het beantwoorden van vragen over de aanpak van hun kind.

Omdat SBO Michaëlschool een streekschool is, zijn ouders vaak minder in de gelegenheid binnen te lopen en eventuele vragen te stellen. Wij vinden het dan ook van groot belang veel aandacht te schenken en alert te blijven op goede contacten tussen ouders en school. De school heeft daarom een flink aantal formele en informele momenten per jaar, waarbij de ouders betrokken worden bij de school. Deze formele en informele momenten staan beschreven in onze schoolgids. Wij bespreken met ouders/voogd(en) de voortgang in de ontwikkeling en het leren van leerlingen voor zover het belang van het kind zich hiertegen niet verzet.

De leerkracht is daartoe de eerst verantwoordelijke, maar we verwachten hierin ook een actieve rol van ouders. Wat ouders van school mogen verwachten en welke verwachtingen school van ouders heeft in dit contact staat beschreven in de schoolgids.

- b. Wij realiseren een onderwijskundige overdracht van de school/het kinderdagverblijf waar de leerling vandaan komt. Wanneer een leerling een overstap naar het Voortgezet Onderwijs (VO) maakt, zal er ook een warme onderwijskundige overdracht plaats vinden.
- c. Wij hanteren in het kader van de wettelijke zorgplicht het KPOA-protocol (mogelijke) leerlingen-mobiliteit. De schoolleider is daartoe de eerst verantwoordelijke.
- d. Wij schalen de leerlingenzorg op naar het niveau van het samenwerkingsverband zodra de behoefte aan specifieke (extra) ondersteuning buiten de mogelijkheden van onze SBO setting liggen. Onze mogelijkheden en onmogelijkheden zijn beschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Het zorgteam is daartoe de eerst verantwoordelijke.
- e. Wij schakelen het wijkteam in zodra de ontwikkeling en het leren van leerlingen wordt bedreigd door belemmeringen in de primaire opvoedingscontext. Het zorgteam is daartoe de eerst verantwoordelijke.
- f. De schoolleider neemt met spoed contact op met het college van bestuur indien de veiligheid van leerlingen en/of teamleden gevaar loopt, over genomen en te nemen (vervolg)stappen in het kader van het KPOA-veiligheidsprotocol en het protocol toelating en verwijdering.

- g. SBO Michaelschool onderhoudt de contacten met partners in (belangen)organisaties. Onze school werkt structureel samen met de volgende partners:
- Logopediste Nithya Verdonck
 - Kinderoefentherapeut Hilda Eikenaar
 - 's Heerenloo
 - Sportivate
 - SWV de Eem
 - Partners uit ABC Kruiskamp Koppel
 - Scholen in de Kunst
 - Expertisecentrum KPOA
 - Wijkteams
 - Leerplicht ambtenaren uit verschillende gemeente in onze regio
 - GGD Midden Nederland
 - Jeugd sportfonds en jeugd cultuurfonds
 - SRO
- h. Afstemming met gemeente en partners in het kader van de Uitvoeringsagenda Jeugd en Onderwijs/ Lokaal Educatieve Agenda en Voor- en Vroegschoolse Educatie vindt in gezamenlijkheid namens alle KPOA-scholen plaats onder regie van het college van bestuur.
- i. De school anticipeert in de ABC samenwerking in de wijk.

Onze ambities

Op grond van de analyse van evaluaties met externe partners gaan wij de volgende aanvullende maatregelen treffen om de onderlinge samenwerking te verbeteren:

- Met 's Heerenloo kijken we jaarlijks hoe we het aanbod kunnen afstemmen op de behoeften in de school. Er zal dus ook jaarlijks input gevraagd worden in het team en er zijn structurele evaluatiemomenten met de medewerkers en directie van 's Heerenloo.
- We investeren in de ABC samenwerking in de wijk door actief deel te blijven nemen aan activiteiten en in de werkgroepen en ons gezamenlijk in te blijven zetten voor de doelen van dit samenwerkingsverband (**Ambitiekaart 11**).

Ons personeel

H7

7 Ons personeel

Ons onderwijs staat of valt bij kwalitatief goed en kwantitatief voldoende personeel. Op beide terreinen spannen wij ons in. Daarbij hebben wij ook oog voor de wijze van personeelsinzet en de personeelszorg.

Goed personeel – de basis

Op SBO Michaëlschool werken leraren die een positief engagement tonen, die nieuwsgierig en betrokken zijn, niet alleen bij het wel en wee van hun eigen groep maar ook bij groep overstijgende en school overstijgende uitdagingen. Onze leerkrachten richten zich ook op de omgeving en onze ketenpartners. Succesvolle vernieuwingen op de SBO Michaëlschool kunnen alleen dan slagen als elke leerkracht er de schouders onder zet en bereid is tot zelfreflectie en continue professionalisering.

Het personeelsbeleid van de school is gericht op aansluiting bij de doelen van de stichting KPOA ter zake en op het zo goed mogelijk invullen van de nodige competenties om de schooldoelstellingen te kunnen realiseren. Dit betekent het volgende:

Binnen de ontwikkeling van het personeel staat centraal dat alle teamleden in de schoolontwikkeling van SBO Michaëlschool participeren via zogenoemde leerteams, aangestuurd door vakcoördinatoren, die de verantwoordelijkheid krijgen om beleidsonderdelen uit te werken in concrete doelen.

Hoe doen we dat?

De schoolleider en/of teamleider voert met al onze teamleden een gesprekkencyclus (ambitiegesprek, functioneringsgesprek, beoordelingsgesprek). Tijdens deze cyclus maken wij afspraken over professionalisering, taak- en functiedifferentiatie en mobiliteit. Daarbij wegen wij steeds wat de leerlingen nodig hebben en wat individuele teamleden aan (loopbaan)wensen hebben. Jaarlijks stellen we gezamenlijk onze doelen vast, waarnaar we in kijken welke leerteams er nodig zijn om deze ambities te verwezenlijken. Op basis van affiniteit nemen leerkrachten plaats in de verschillende leerteams.

Voldoende personeel – de basis

De onderwijsarbeidsmarkt staat momenteel onder druk. Het wordt steeds lastiger om personeel te vinden en te behouden. In het SBO lijkt deze druk nog groter te zijn dan in het regulier onderwijs. Als school spelen wij een cruciale rol in het binden en boeien van onze (nieuwe) collega's.

Hoe doen we dat?

Binnen de stichting dragen wij mede de verantwoordelijkheid voor het opleiden van nieuwe collega's, het begeleiden van starters en de verdere professionalisering van onze teamleden. Hierin leven wij ons aandeel door als opleidingsschool pabostudenten intensief te begeleiden bij het aanleren van het vak. Daarnaast biedt de school MBO studenten via het werkplekleren de mogelijkheid om binnen de school opgeleid te worden tot onderwijsassistent.

Ook staat de school open voor de komst van een zij – instromer.

Voor het begeleiden van al deze nieuwe collega's van de toekomst hebben wij naast de praktijkbegeleiders een schoolopleider. Zij coacht naast deze toekomstige collega's ook startende collega's, zowel binnen de school als binnen de stichting.

Er is een bewust programma voor collega's die bij ons op school komen werken, waarin er gedegen begeleiding plaats vindt door de vakcoördinatoren, het zorgteam, de schoolopleider en de directie.

Personeelsinzet – de basis

Bij de personeelsinzet zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming van een goed werkverdelingsplan.

Hoe doen we dat?

Op basis van de input uit verschillende teambijeenkomsten komt de directie met een voorstel voor het werkverdelingsplan waarin wensen en conflicterende belangen, dilemma's en keuzes voorliggen. Vervolgens vindt afstemmingsoverleg en besluitvorming over alle punten uit het werkverdelingsplan plaats. Bij de uiteindelijke keuzes speelt het belang van de leerlingen een doorslaggevende rol.

Personeelszorg – de basis

Onze personeelszorg is erop gericht om het onderwijs aan de leerlingen zo goed mogelijk te continueren. Wij verwachten van elkaar als teamleden dat wij met elkaar de voorwaarden scheppen om gezond en met plezier naar het werk te gaan.

Wanneer we onverhoopt ziek worden, zorgen wij ervoor dat invallende collega's gemakkelijk in staat zijn de werkzaamheden tijdelijk over te nemen.

Daarnaast zetten wij er ons voor in om zo snel mogelijk weer in staat te zijn werkzaamheden op te pakken, zodat leerlingen daar zo min mogelijk hinder van ondervinden.

Hoe doen we dat?

Dit doen we door aandacht te hebben voor een positieve professionele cultuur. Waarin leerkrachten ruimte ervaren om onderwijs vorm te geven en eigen kwaliteiten in te zetten ten behoeve van goed onderwijs aan de leerlingen van de school.

Onze ambities

Om samen een gezond werkklimaat in de school te bevorderen en het onderwijs aan de leerlingen bij ziekte van collega's zo goed mogelijk te continueren, zullen wij ons de komende jaren specifiek richten op een gezonde teamcultuur, waarin er op een professionele manier prettig samengewerkt wordt (**ambitiekaart 13**). Het leren kennen van elkaars werk- en communicatiestijlen, het geven van professionele feedback en het in verbinding met elkaar blijven zal hierin centraal staan.

Onze middelen: leermiddelen en leeromgeving

H8

8 Leermiddelen en leeromgeving

De basis

De ontwikkeling en het leren van kinderen krijgt binnen onze school concreet vorm aan de hand van leermiddelen in een rijk ingerichte leeromgeving.

Hoe doen we dat?

Om onze inhoudelijke ambities in de ontwikkeling van onze leerlingen waar te maken, volgen onze investeringen in leermiddelen en de leeromgeving – en daarmee onze afschrijvingslasten – de doelen, zoals beschreven in dit schoolplan.

Onze middelen: financiën

Zowel het verkrijgen als het besteden van onze financiële middelen zijn primair gericht op het (kunnen) realiseren van onderwijsdoelen

Baten – De basis

De inkomsten hangen grotendeels samen met het leerlingenaantal van onze school. Inkomsten kunnen we voor een beperkt deel verwerven door andere financiers te benaderen.

Hoe doen we dat?

De komende jaren zullen de baten op grond van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen op eenzelfde wijze voortzetten. Er worden hier geen grote wijzigingen verwacht.

De school kiest ervoor om in principe niet mee te werken aan sponsoring. Een uitzondering hierop is het incidenteel aannemen van goederen of diensten van bedrijven die eenmalig ons onderwijs een impuls willen geven. U kunt hierbij denken aan bedrijven die komen voorlezen tijdens de nationale voorleesdagen, of een rondleiding geven door het eigen bedrijf.

Om het huidige aanbod te kunnen continueren is de school afhankelijk van twee arrangementen, te weten:

- Een onderwijskundig arrangement, waarbij de school leerlingen op het grensgebied met ZML en SO, in de school een passend aanbod geeft. Dit arrangement wordt jaarlijks aangevraagd bij het samenwerkingsverband.
- Een zorgarrangement, waarbij in samenwerking met 's Heerenloo, gezorgd wordt dat kinderen binnen de school op laagdrempelig niveau ondersteuning krijgen, waardoor zij tot onderwijs kunnen komen. Het open staan om tot ontplooiing te komen, enkel door aanbod van ons onderwijs is niet voor elke leerling vanzelfsprekend. Het zorgarrangement wordt jaarlijks aangevraagd bij de gemeente en SWV de Eem.

Voor een deel kunnen wij het leerlingenaantal niet beïnvloeden. Als de basisgeneratie terugloopt daalt namelijk automatisch het aantal leerlingen in het voedingsgebied. Daarnaast is het de ambitie van het samenwerkingsverband om een kleine daling in de instroom voor het SBO te bewerkstelligen. Wat wij wel kunnen beïnvloeden is de reputatie van de school. Bijvoorbeeld door het leveren van goede onderwijskwaliteit, met tevreden leerlingen, ouders en teamleden. Ook kunnen wij de naamsbekendheid beïnvloeden met zorgvuldige PR en communicatie.

Wat PR en communicatie betreft, gaan wij ons richten op het wederom behalen van het predicaat excellente school.

Onze ambities

Wij gaan ons richten op het verwerven van aanvullende baten ten behoeve van de zorg- en onderwijsarrangementen.

Hiertoe gaan wij in overleg met het samenwerkingsverband en de gemeente om te kijken of structureel arrangeren tot de mogelijkheden behoort. Daarnaast zouden we graag met deze partijen verkennen hoe we onderwijs en zorg dicht bij elkaar kunnen houden en financiële stromen efficiënter in kunnen zetten om deze gebieden elkaar te laten versterken (ambitiekaart 14).

Lasten – De basis

De uitgaven van de school hangen grotendeels samen met de personeelsomvang. Grofweg 80% van de lasten zijn personeelslasten. Als de leerlingenaantallen en daarmee de baten teruglopen zullen wij moeten ingrijpen de formatieomvang. Dit betekent direct dat wij ons ook moeten gaan beperken in onze ambities. Bij stijgende leerlingenaantallen ontstaat op termijn juist financiële ruimte, met de mogelijkheid om meer ambities te kunnen realiseren.

Hoe doen we dat?

De komende jaren zullen de lasten op grond van de ontwikkeling van de leerlingenaantallen stabiel blijven. We verwachten bij deze prognose eenzelfde streefformatie te hanteren de komende jaren.

Onze ambities

De school streeft naar een gezonde financiële situatie en een sluitende begroting. De lasten zullen hierbij jaarlijks worden afgestemd met de baten. We monitoren deze ambitie in de voortgangsgesprekken die er 4 maal per jaar met de financieel controller van het bestuurskantoor zijn en daarnaast in het begrotingsgesprek, waarbij de begroting van het komende boekjaar wordt besproken (ambitiekaart 14).

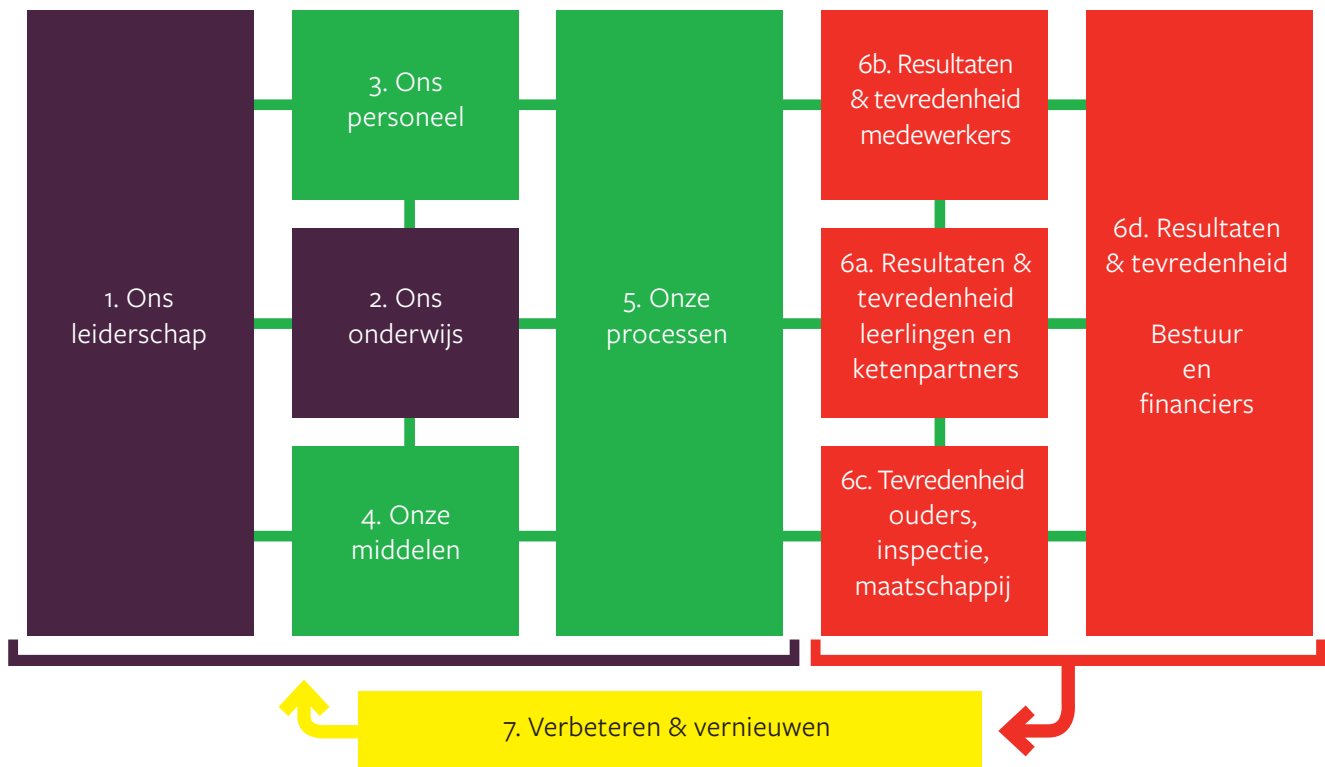
Onze kwaliteitszorg: onderdeel van kwaliteitszorg binnen KPOA, kwaliteitscultuur, verantwoording en dialoog

H9

9 Onderdeel van kwaliteitszorg binnen KPOA, kwaliteitscultuur, verantwoording en dialoog

KPOA kent een cyclisch stelsel voor kwaliteitszorg, gebaseerd op het INK-model.

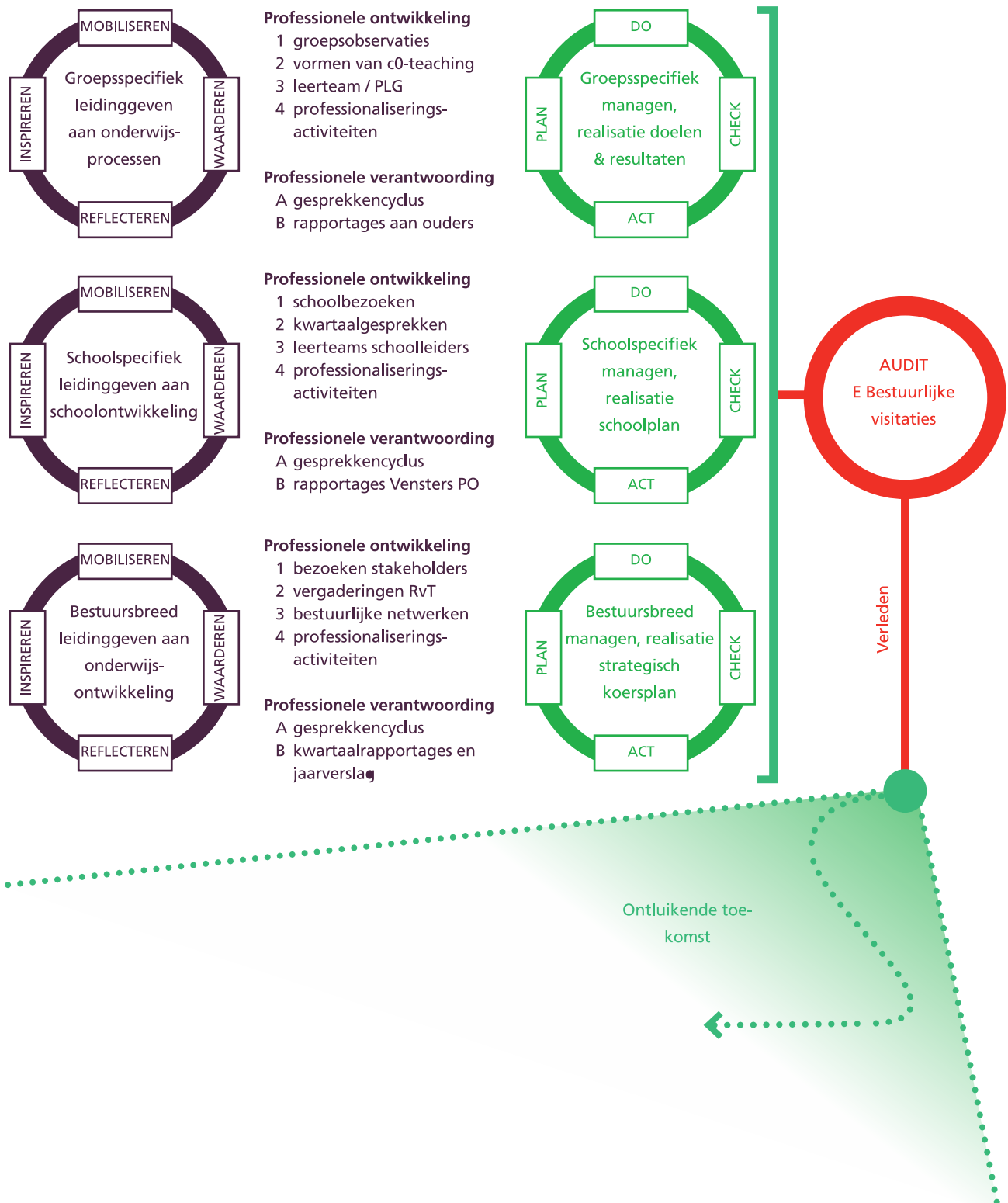
Onze kwaliteitszorg maakt deel uit van dit grotere geheel.

Ons schoolplan maakt deel uit van het dynamisch koersplan van alle KPOA-scholen. Ons schoolplan geeft vervolgens richting aan onze leerplannen op groepsniveau. Daar waar de schoolleider erop toeziet dat de kwaliteit van het onderwijs in de groepen zich ontwikkelt, ziet het bestuur erop toe dat de schoolleiders hun werk goed doen. En steeds gericht op het verbeteren van het dagelijks werken met leerlingen in de groep: het primaire proces.

Zo bouwen we binnen KPOA een kwaliteitscultuur waarin professionele ontwikkeling en professionele verantwoording van kwaliteit van onderwijs centraal staan.

Kwaliteitszorg op de Michaëlschool start bij het primaire proces: het leren van kinderen. Kwaliteit van onderwijs start bij het voortdurende zicht op de ontwikkeling van kinderen en het afstemmen op de leerbehoeften van kinderen. Hierbij staat de PDCA-cyclus centraal in de cyclus van handelingsgericht werken van leerkrachten en vakcoördinatoren.

Op deze manier ontstaat er op alle niveaus binnen de stichting leiderschap en eigenaarschap voor het voortdurend verbeteren van ons onderwijs.

Leiderschap van leerkrachten – De basis

Op het niveau van de groep ligt het leiderschap van onze kwaliteitszorg bij onze leerkrachten. De bredere ontwikkeling van leerlingen wordt twee keer per jaar besproken door de vakcoördinator, intern begeleider en de orthopedagoog met de leerkracht, zowel op groepsniveau als op individueel niveau. We hanteren een handelingsgerichte aanpak bij het cyclisch kijken naar onze onderwijsopbrengsten, vastgelegd in groepsplannen.

Ook stellen zij gezamenlijk het ontwikkelingsperspectief van individuele leerlingen op of bij. In dit ontwikkelingsperspectief staan onder meer een leerrendementsverwachting per vakgebied, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de verwachte uitstroombestemming.

Om het pedagogisch en didactisch handelen van leerkrachten te versterken leggen de vakcoördinatoren lesbezoeken af, maken wij gebruik van kijkwijzers en zelfevaluatie-instrumenten. Er is veel ruimte voor scholing op team- en individueel niveau.

Hoe doen we dat?

Onze leerkrachten stellen kinderen in staat zich te ontwikkelen en te leren. Zij ontwikkelen hun professionaliteit door groepsobservaties, vormen van co-teaching, het werken in leerteams of professionele leer-gemeenschappen en door het participeren in nascholing. Door te investeren in hun professionele ontwikkeling, blijven zij voldoen aan de wettelijke bekwaamheidseisen. Zij leggen daarover professionele verantwoording af aan hun leidinggevende.

Onze ambities

Om leerkrachten nog meer ruimte te geven hun eigenaarschap te pakken, wil de school zich verder ontwikkelen in de professionele cultuur, waarin verschillende ondersteunende vormen van samen leren worden ingezet, zoals lesson study en professionele leergemeenschappen (ambitiekaart 13).

Leiderschap van de schoolleider – De basis

Op het niveau van de school ligt het leiderschap van onze kwaliteitszorg bij onze schoolleider. Op schoolniveau werken wij met het zelfgemaakte INK model, vormgegeven door borgingsafspraken op gebied van onderwijs-proces, schoolklimaat, onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en ambities, zorg en begeleiding, personeel en financieel beheer. Borgingsafspraken worden minimaal 1 maal per vier jaar in het team geëvalueerd en bijgesteld.

Het INK-model draagt ertoe bij dat het team en management van SBO Michaëlschool systematisch en gestructureerd te werk gaan.

Hoe doen we dat?

Binnen het schoolplan wordt richting gegeven voor de doelstellingen van de komende vier jaar. In het jaarplan wordt een vertaling gemaakt naar de doelen voor het komend schooljaar. Na het opstellen van een schoolplan, worden doelen verwerkt in ambitiekaarten (zie bijlagen). Deze ambitiekaarten zijn leidend voor de activiteiten die de komende jaren in de school worden uitgezet.

Gedurende een jaar zal de eerste verantwoordelijke voor de ambitie op de ambitiekaart aangeven welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke doelen hiermee behaald zijn. Vier maal per jaar worden deze ambitiekaarten in een overleg tussen de directie en de vakcoördinatoren besproken om zicht te houden op de voortgang. Jaarlijks maakt de schoolleiding, samen met de eerste verantwoordelijke voor een ambitie, een evaluatie van ieder vakgebied en kijkt naar de richting voor het volgende schooljaar.

Leerkrachten werken handelingsgericht. De leeropbrengsten worden tweemaal per jaar besproken met de vakcoördinatoren. De opbrengsten op sociaal emotioneel gebied worden besproken met de intern begeleider en orthopedagoog. De vakcoördinatoren, bespreken samen met de intern begeleider en de directie twee maal per jaar deze resultaten. Hierbij wordt voornamelijk gekeken naar de opbrengsten en aandachtspunten van de school als geheel.

Onze schoolleider stelt teamleden in staat de juiste dingen te doen en zich te ontwikkelen. Zij stelt zich daarbij lerend op tijdens schoolbezoeken van het college van bestuur, tijdens kwartaalgesprekken op het bestuursbureau en in leerteams van schoolleiders. Door te investeren in haar professionele ontwikkeling, blijft zij voldoen aan de wettelijke bekwaamheidseisen. Zij legt daarover professionele verantwoording af aan haar leidinggevende en publiekelijk via vensters PO en het schoolleidersregister.

Onze ambities

Om het leiderschap van onze schoolleider te bevorderen zullen wij de komende schoolplanperiode zorgen dat het hele MT geregistreerd is in het schoolleidersregister. De schoolleider rond hiervoor haar Master Educational Leadership af in 2020 (ambitiekaart 13).

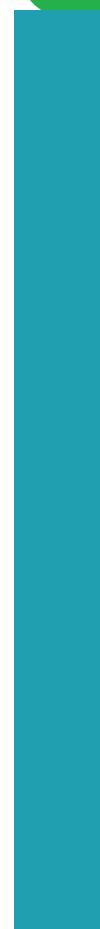
Leiderschap van het college van bestuur – De basis

Op het niveau van de stichting ligt het leiderschap van onze kwaliteitszorg bij het college van bestuur. Het college van bestuur richt zich erop dat schoolleiders de juiste dingen doen en zich ontwikkelen.

Hoe dragen wij hieraan bij?

Onze teamleden en onze schoolleider leveren een bijdrage aan de uitvoering van wettelijk bestuurlijke taken door ondersteunende administratieve werkzaamheden, medezeggenschap, het vervullen van wettelijke functies (bijv. interne contactpersoon) en deelname aan commissies (bijv. klachtenadviescommissie, benoemingsadviescommissie). Dit krijgt op onze school vorm door een afvaardiging in de GMR, het hebben van een interne contactpersoon en een preventiemedewerker.

Onze teamleden en onze schoolleider leveren een bijdrage aan de ontwikkeling en uitvoering van collectief beleid door deelname aan verschillende werkgroepen op directieureniveau en deelname in verschillende leerteams binnen de KPOA.

Onze professionele leer- en veranderopgave

H10

10 Onze professionele leer- en veranderopgave

Om de basis op orde te houden en de geformuleerde ambities te kunnen realiseren, hebben we samen met ouders en externe partners de volgende prioritering aangebracht:

	Basis op orde houden en ambities realiseren	Urgent	Noodzakelijk	Wenselijk
1	Op een effectieve manier omgaan met TOS en taalachterstanden	X		
2	Muziek heeft een vaste plek binnen ons onderwijs en we kunnen gericht koppelingen maken tussen muziek en breinontwikkeling	X		
3	Er is gerichte ruimte en aandacht voor het borgen van de kwaliteit van ons onderwijs	X		
4	Er is een eenduidige lijn in de aanpak van PBS en Kanjertraining		X	
5	Er komt een doorgaande lijn voor Engels in de bovenbouw, ondersteund door een methode		X	
6	Bij iedere leerkracht zijn de stappen van EDI terug te zien bij de kernvakken		X	
7	Leerkrachten zijn in staat het aanbieden strategieën voor begrijpend lezen te integreren in andere vakgebieden.		X	
8	Kennis krijgen over holding en competent worden in het voorkomen en waar noodzakelijk uitvoeren van holding.	X		
9	De inzet van ICT, ter ondersteuning van ons onderwijs wordt geoptimaliseerd			X
10	Groepsplannen en OPP's worden bekeken op effectiviteit en gebruiksvriendelijkheid	X		
11	We gaan werken met taalrondes			X
12	Er is dagelijks aandacht voor voorlezen in alle groepen		X	
13	In het team vergroten wij onze professioneel handelen; feedback geven en zelfreflectie staan hierbij centraal	X		
14	De school blijft op zoek naar mogelijkheden om onderwijs en zorg samen te integreren en hierin langdurige verbindingen te creëren, waarbij een stabiele financiering ten grondslag ligt.		X	

Het eerste jaar zullen wij ons focussen op:

- 1 Op een effectieve manier omgaan met TOS en taalachterstanden.
- 2 Muziek heeft een vaste plek binnen ons onderwijs en we kunnen gericht koppelingen maken tussen muziek en breinontwikkeling (Muziekimpuls jaar 2).
- 3 Kennis krijgen over holding en competent worden in het voorkomen en waar noodzakelijk uitvoeren van holding.
- 4 Groepsplannen en OPP's worden bekeken op effectiviteit en gebruiksvriendelijkheid
- 5 In het team vergroten wij onze professioneel handelen; feedback geven en zelfreflectie staan hierbij centraal
- 6 Er is gerichte ruimte en aandacht voor het borgen van de kwaliteit van ons onderwijs.
- 7 Er komt een doorgaande lijn voor Engels in de bovenbouw, ondersteund door een methode.

Vervolgens stellen wij in juni 2020 – en daarna jaarlijks in juni - vast of de basis nog op orde is en welke ambities gerealiseerd zijn, wat nog aandacht behoeft en welke nieuwe ambities wij zullen oppakken. Daarbij zullen eerst de urgente, dan de noodzakelijke en tenslotte de wenselijke ambities opgepakt worden.

Hoe realiseren wij onze professionele leer- en veranderopgave?

We houden de basis op orde en realiseren onze ambities door:

1 Bekwaamheid ontwikkelen

In onze school krijgen leerkrachten ruimte om te groeien via scholing en (in)formele netwerken.

2 Goede praktijken behouden

In onze school houden we vast aan goede onderwijspraktijken: wat werkt hoeft niet anders! Soms is de basis op orde, maar moeten we deze praktijken wel toegankelijk maken voor nieuwe collega's (bijv. beschrijving werkwijze, opfriscursus, begeleiding starters). Binnen dit kader richten we ons komend jaar op het borgen van processen die de afgelopen jaren gestart zijn.

3 Onderwijspraktijken verbeteren

In onze school zijn er ook onderwijspraktijken die beter uitgevoerd kunnen worden op basis van wetenschappelijke kennis en ervaringskennis. De onderwijskundige werkgroepen en vakcoördinatoren spelen hierin een essentiële rol.

4 Onderwijspraktijken vernieuwen

In onze school zijn er daarnaast onderwijspraktijken die op een andere manier aangepakt moeten worden om betere resultaten te boeken. Hierbij richten we ons het komend jaar voornamelijk op ons muziekonderwijs en de aanpak richting leerlingen met TOS of nieuwkomers met taalproblemen.

Bekwaamheid ontwikkelen

Onze teamleden zijn intern gemotiveerd om hun bekwaamheid op peil te houden. De komende jaren gaan zij daartoe gezamenlijk de volgende scholing volgen. De gezamenlijke nascholing zal in het schooljaar richt zich op:

- TOS: Ervaar TOS en wat is TOS?
- Holding
- Teamontwikkeling
- Muziek

Naast de teamscholing zal er ruimte blijven voor individuele nascholing.

Goede praktijken behouden

In onze school hanteren wij goede praktijken op het gebied van alle kernvakken. Daarnaast hebben we de laatste jaren geïnvesteerd in de wereldoriënterende vakken.

Deze praktijken willen wij de komende jaren borgen door oog te hebben voor:

- De inwerkperiode van nieuwe collega's.
- Borgingen terug te laten komen op vergaderingen om deze onder de aandacht te houden.
- Op vergaderingen borgingen regelmatig onder de aandacht brengen: Doen we de goede dingen, en doen we de dingen goed?

Onderwijspraktijken verbeteren

Onderwijsverbetering begint in de groepen waar onze leerkrachten dagelijks de cyclus van handelingsgericht werken toepassen. Doordat je als leerkracht de leerlijnen kent, de leerlingen ziet leren en weet welke instructie en begeleiding welk kind nodig heeft, kun je de juiste dingen doen.

De juiste dingen ook goed uitvoeren is dan de volgende stap. Dit bevorderen wij in onze school door:

- Klassenbezoeken van de vakcoördinatoren, het zorgteam en de directie.
- Het werken met onderwijskundige werkgroepen.
- Ruimte creëren voor intervisie
- Teamontwikkeling gericht op bewust ontwikkelingsgerichte organisaties.

Om te weten of we hierin ook succesvol zijn, stelt iedere groepsleerkracht samen met collega's ambitieuze doelen op passend bij de leerlingenpopulatie. In ieder geval twee keer per jaar meten we de resultaten door middel van methodeonafhankelijke toetsen, 6 keer per jaar door middel van methode gebonden toetsen. Op basis van een analyse van de toetsresultaten stelt de leerkracht het leerplan voor zijn groep (groepsplan) bij.

Deze analyse vindt in onze school plaats door de vakcoördinatoren en IB'er. Hier worden leerkrachten in meegenomen.

In de gesprekkencyclus staan we stil bij wat ons goed en minder afgaat en maken we afspraken over hoe de onderwijsuitvoering beter zou kunnen plaatsvinden en welke ondersteuning en professionalisering daaraan kan bijdragen.

Onderwijspraktijken vernieuwen

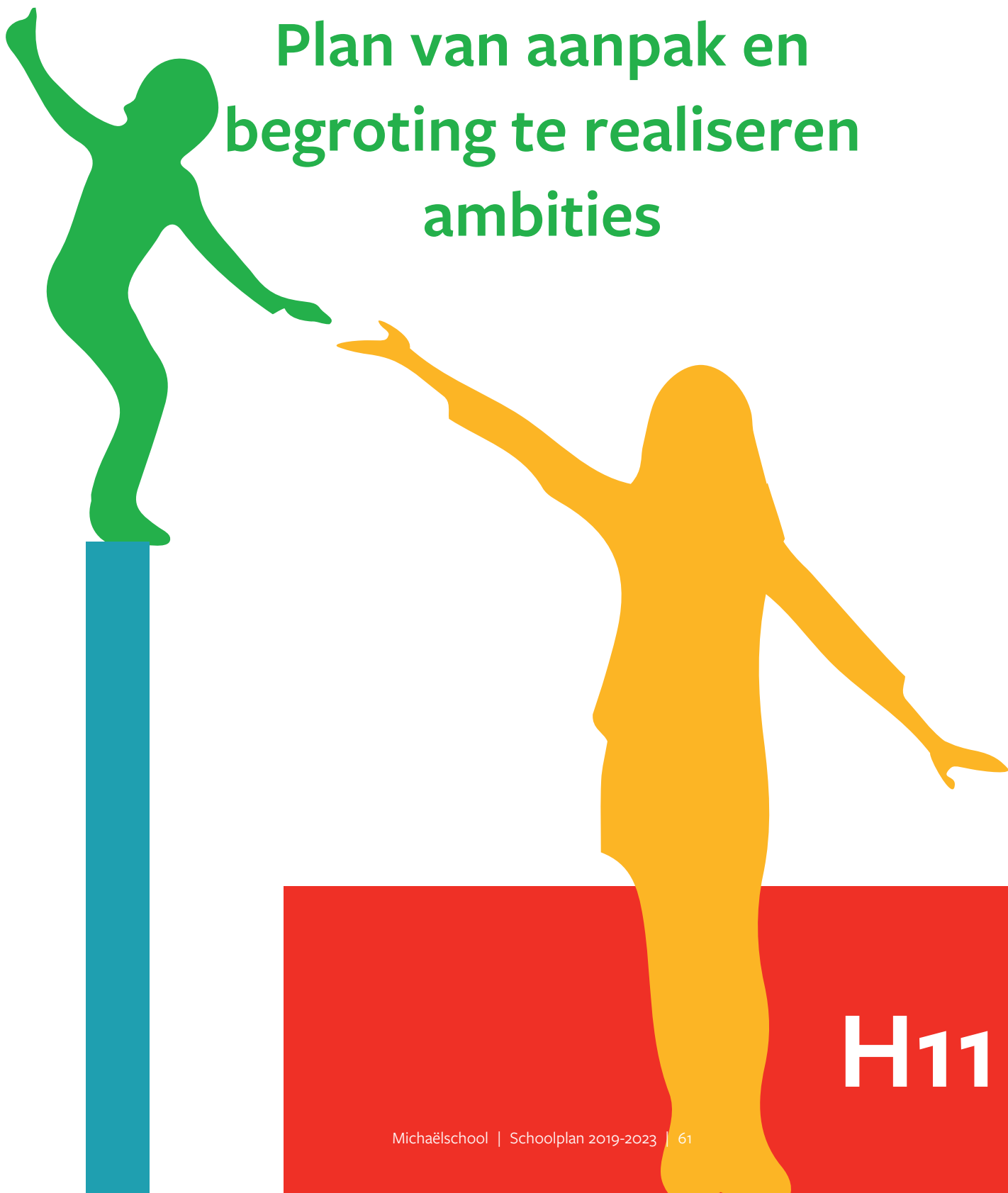
Onderwijsvernieuwing richt zich op het realiseren van een nieuw onderwijsaanbod en/of realiseren van bestaande onderwijsdoelen met een nieuwe onderwijsaanpak.

Door een veranderende populatie zullen wij in onze onderwijsaanpak een gerichte visie moeten gaan ontwikkelen op ons onderwijs aan leerlingen met TOS en andere taalproblematiek.

Daarnaast zullen wij het proces voor het vernieuwen van ons muziekonderwijs verder doorzetten.

Plan van aanpak en begroting te realiseren ambities

H11

11 Plan van aanpak en begroting te realiseren ambities

Het realiseren van ambities vraagt vaak meer tijd dan je denkt, maar soms komen zaken ook in een stroomversnelling. Dit betekent dat wij nu niet voor vier jaar vastleggen wanneer we welke ambitie realiseren. We kunnen wel een globale planning en begroting van activiteiten maken. Daarnaast hebben we een concrete uitwerking gemaakt voor het eerste jaar, deze is terug te vinden in de ambitiekaarten die hieronder per deelgebied zijn opgesteld.

Vervolgens stellen wij jaarlijks in juni vast of de basis nog op orde is en welke ambities gerealiseerd zijn, wat nog aandacht behoeft en welke nieuwe ambities wij zullen oppakken. Daarbij zullen eerst de urgente, dan de noodzakelijke en tenslotte de wenselijke ambities opgepakt worden.

Onderwijs	
- De jongste kinderen in groep 1 & 2 werken, minstens 5x per week, met de methode Ik en Ko. - Alle kinderen in groep 3 werken, het gehele jaar, 5x per week uit de methode lijn 3. - Alle kinderen uit de groepen 4 t/m 8 werken, 5x per week uit de methode Taalactief. - In alle groepen worden er nog 2 taallessen in subgroepen uitgevoerd in de (kleine) kring- en/of m.b.v. de denk-gesprekken van de methode, m.b.v. de methodiek methode Denkstimulerende Gespreksmethodiek' (DGM). - Het woordenschatdeel van taal wordt ondersteund met de methodiek 'Met woorden in de weer' 90% van de kinderen vergroot jaarlijks zijn woordenschat, met een passend aantal DLE's bij zijn OPP. Zijn er aanwijzingen dat dit niet gaat lukken, dan vindt vroegtijdige interventie plaats binnen of buiten de groep door leerkracht en/of ondersteuner, met een hulplan in ParnasSys	
Resultaatgebied	Taal
Ambitie	- Aan het eind van schooljaar 2020 – 2021 kunnen wij als team adequaat inspelen op kinderen met een licht arrangement TOS en kinderen met een taalachterstand. - In alle groepen wordt aandacht besteed aan woordenschat met als onderlegger de methodieken 'Met woorden in de weer' en 'DGM'. - De taalmethode Taalactief wordt geborgd. Werkafspraken die afgelopen jaar gemaakt zijn, worden in schooljaar 2019 -2020 geëvalueerd. - We borgen de afspraken rondom boekoriëntatie en spreekbeurten. - In 2022/2023 willen we starten met taalrondes. De taalronde is een optie om meer tegemoet te komen aan de vier taaldomeinen. Dit heeft vervolgens een positieve uitwerking op de woordenschat en op het schoolsucces.
Kernresultaat	- De taalcoördinator wil het team blijven inspireren en motiveren, om vernieuwingen gedoceerd uit te proberen en samen te onderzoeken wat goed en haalbaar is voor alle partijen. - Tijdens de lessen wordt er interactief taalonderwijs gegeven, met betekenisvolle thema's en activiteiten, waarbij we een gedifferentieerd woordenschataanbod aan de leerlingen aanbieden. - Er wordt gewerkt met het directe instructie model en modelling vindt veelvuldig plaats. - Er wordt voldaan aan de kerndoelen Taal en tevens is er sprake van doorgaande leerlijnen voor spreken, luisteren, begrijpend lezen en schrijven. - Daarnaast wordt er gelet op effectieve leertijd en is er voldoende aandacht voor coöperatieve werkvormen, dus voor sociaal leren. - De leerresultaten van de individuele leerlingen worden cyclisch gevolgd in een verkort groepsplan. - Voor het uitvoeren van de kleine kring- en denkgesprekken wordt er materiaal voor zelfstandig werken ingezet.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Toetsing: - Systematisch de ontwikkeling volgen; - Klassenconsultatie 2x per jaar per leerkracht. - Gebruik diagnostische informatie, Cito woordenschat; - Gegevens interpreteren; (vanuit DGM) en instructie daarop aanpassen; - Vooruitgang systematisch evalueren;
Activiteiten	- Studieochtenden TOS 2x - Opzetten werkgroep TOS 2x per jaar Taalvergadering 1x per jaar DGM vergadering
Proceseigenaar	Taalcoördinator.
Financiering	Kosten studieochtend TOS in begroting 2019 opgenomen.
Tijd	2019-2023
Uitvoering door derden	Studiedagen TOS – Auris
Termijn	
2019-2020	- Studieochtend TOS 2x: Wat is TOS? / Ervaar TOS - Werkgroep oriënteert zich op een doorgaande lijn in de aanpak voor leerlingen met een taalachterstand of TOS. - Tijdens vergaderingen worden afspraken rondom Taalactief geborgd. - In vergaderingen wordt aandacht besteedt aan DGM en woordenschatonderwijs via de methodiek 'Met woorden in de weer'. - In vergaderingen is er aandacht voor het borgen van de leerlijn presenteren.

Onderwijs	
Op SBO Michaëlschool vinden wij lezen erg belangrijk. De leerlingen moeten goed leren lezen omdat leesvaardigheid een voorwaarde is voor succes in de school, maar ook in de maatschappij. Als kinderen niet goed leren lezen, zijn ze begrensd in hun mogelijkheden op allerlei terreinen. Op SBO Michaëlschool werken wij in de aanvangsgroep met de methode “Leeslijn” en “Lijn 3”. Vanaf de Bikkels wordt er met de methode ‘Lijn 3’ bij het aanvankelijk lezen gewerkt. Daarnaast met de preventieve instructiemethodiek ‘Zo leer je kinderen lezen en spellen’ (ZLKLS) van José Schraven. Voor het technisch lezen in de hogere groepen maken wij gebruik van de methode ‘Station Zuid’. Hieronder staat beschreven welk AVI niveau per aan het einde van het betreffende leerjaar minimaal moet worden behaald. Zijn er aanwijzingen dat dit niet gaat lukken, dan vindt vroegtijdige interventie plaats binnen of buiten de groep door leerkracht en/of ondersteuner, beschreven in het groepsplan en/of hulpplan in ParnasSys. • Leerjaar 3: AVI M3 instructieniveau • Leerjaar 4: AVI M3 beheersingsniveau • Leerjaar 5: AVI M4 beheersingsniveau • Leerjaar 6: AVI M5 beheersingsniveau • Leerjaar 7: AVI M6 beheersingsniveau • Leerjaar 8: AVI E6 beheersingsniveau	
Resultaatgebied	Lezen
Ambitie	Wij willen de lessen technisch lezen blijven ontwikkelen om zo de resultaten te verbeteren. We vinden hierbij naast het technisch lezen, de leesmotivatie een belangrijke pijler om op in te spelen.
Kernresultaat	De resultaten op het gebied van technisch lezen blijven op de norm die wij als school gesteld hebben.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Toetsing: • Systematisch de ontwikkeling volgen; • Benutten van diagnostische informatie; • Gegevens interpreteren; • Instructie daarop aanpassen; • Vooruitgang systematisch evalueren; • Het passende onderwijsaanbod plannen; • Gericht feedback geven.
Activiteiten	• Een handelingsgerichte aanpak. • Focus op voorlezen in de groep. • Vakinhoudelijke vergaderingen
Proceseigenaar	Leescoördinator
Financiering	
Tijd	2019-2023
Uitvoering door derden	
Termijn	
2019-2020	• Opleiden van een nieuwe leescoördinator. • Tijdens vakvergaderingen aandacht voor het voorlezen in de groep.

Onderwijs	
In de school is een doorlopende leerlijn vanuit het begrijpend luisteren richting het begrijpend lezen. Het modellen van strategieën door de leerkracht speelt hierin een belangrijke rol.	
In de groepen 4 t/m 8 wordt gewerkt met de methode 'Nieuwsbegrip XL'.	
Resultaatgebied	Begrijpend lezen
Ambitie	Eind schooljaar 2021 -2022 zijn leerkrachten in staat strategieën voor begrijpend lezen ook bij andere vakgebieden aan te bieden
Kernresultaat	Doordat leerkrachten zich bewust zijn van de strategieën die van belang zijn voor het begrijpend lezen zijn zij beter in staat dit toe te passen en te modellen binnen andere vakgebieden. Hiermee zien leerlingen de verbinding tussen de vaardigheden die zij aanleren en de context waarin ze dit nodig kunnen hebben. Het begrijpend lezen wordt hierdoor nog betekenisvoller.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Toetsing: Systematisch de ontwikkeling volgen door afnemen CITO begrijpend luisteren en begrijpend lezen.
Activiteiten	Vakvergaderingen
Proceseigenaar	Taalcoördinator
Financiering	n.v.t.
Tijd	2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• Herijken van visie op huiswerkbeleid Nieuwsbegrip. • Nieuwe aanpak Nieuwsbegrip implementeren.

Onderwijs

Sinds het schooljaar 2011-2012 wordt op SBO Michaëlschool gewerkt met de leerlijn spelling uit de preventieve instructie-methodiek 'Zo leer je kinderen lezen en spellen' (ZLKLS) van José Schraven. Ook werken wij met de praktijkboeken van de IJsselgroep. In de praktijkboeken heeft Janna de Haan de lesopbouw met de instructies, oefeningen en korte auditieve dictees uitgewerkt. De methodiek onderscheidt zich van andere aanpakken doordat er een expliciete uitwerking is van hoe een leerkracht effectief les kan geven met eenduidige instructie en systematisch oefenen.

Hieronder staat beschreven welke categorieën en aandachtspunten per groep moeten worden aangeboden. Onderaan de controledictees moet per ingang van schooljaar 2015-2016 beschreven worden wat de aandachtspunten voor de komende periode zijn. Zijn er aanwijzingen dat deze categorieën en aandachtspunten door één of meerdere leerling(en) in de betreffende groep niet beheerst zullen gaan worden, dan vindt vroegtijdige interventie plaats binnen of buiten de groep door leerkracht en/of ondersteuner en wordt dit beschreven bij de aandachtspunten of een hulpplan in ParnasSys.

- **Bikkels:** Klankzuivere periode (week 1 t/m 20) praktijkboek groep 3, categorie 1.
Letterkennis, herhalen, auditieve discriminatie, auditieve analyse op de hakstroken, letter/woord dictee, nabespreking.
- **Springkikkers:** Herhalen klankzuivere periode en aanbieden niet-klankzuivere periode (vanaf week 21) praktijkboekgroep 3, categorie 1 t/m 8.
Herhaling, klankvoeten (auditief), instructie (nieuwe) categorie, dictee, nabespreking, verwerking.
- **Kanjers:** Week 1 t/m 20 praktijkboek groep 4 (maand 1 t/m 5).
Categorie 1 t/m 12 + ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord
- **Keien:** Week 21 t/m 40 praktijkboek groep 4 (maand 6 t/m 10).
Categorie 1 t/m 12 + ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord, 3 categorieën in 1 woord, woorden met -en/-er, woorden met eind b, woorden met uw, open lettergreep aan het eind van een woord, woorden met eren/elen, woorden met /a/ onbeklemtoond.
- **Sterren:** Week 1 t/m 12 praktijkboek 5 (maand 1 t/m 4).
Categorie 1 t/m 15 en ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord, 3 categorieën in 1 woord, woorden met -en/-er, woorden met eind b, woorden met uw, open lettergreep aan het eind van een woord, woorden met eren/elen, woorden met /a/ onbeklemtoond.
- **Doorzetters:** Week 13 t/m 32 (maand 5 t/m 8) praktijkboek 5.
Categorie 1 t/m 18 en ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord, 3 categorieën in 1 woord, woorden met -en/-er, woorden met eind b, woorden met uw, open lettergreep aan het eind van een woord, woorden met eren/elen, woorden met /a/ onbeklemtoond.
- **Spoorzoekers:** Week 32 t/m 40 (maand 9 en 10) praktijkboek 5 en week 1 t/m 8 (maand 1 en 2) praktijkboek groep 6.
Categorie 1 t/m 19 en ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord, 3 categorieën in 1 woord, woorden met -en/-er, woorden met eind b, woorden met uw, open lettergreep aan het eind van een woord, woorden met eren/elen, woorden met /a/ onbeklemtoond, grondwoord + -te, -ste, -de en woorden met -heid en -teit.
- **Toppers:** Week 1 t/m 20 (maand 1 t/m 5) praktijkboek groep 6.
Categorie 1 t/m 23 en ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord, 3 categorieën in 1 woord, woorden met -en/-er, woorden met eind b, woorden met uw, open lettergreep aan het eind van een woord, woorden met eren/elen, woorden met /a/ onbeklemtoond, grondwoord + -te, -ste, -de, woorden met -heid en -teit, woorden met aatje, ootje, uutje, woorden met -nkje en -etje.
Vanaf 2015: Aanbieden werkwoordspelling praktijkboek groep 7/8.
- **Uitsmijters:** Week 1 t/m 24 (maand 1 t/m 6) praktijkboek groep 6.
Categorie 1 t/m 24 en ei/ij woorden, au/ou woorden, kleeletters/vriendjesflat, samenstellingen, 2 categorieën in 1 woord, 3 categorieën in 1 woord, woorden met -en/-er, woorden met eind b, woorden met uw, open lettergreep aan het eind van een woord, woorden met eren/elen, woorden met /a/ onbeklemtoond, grondwoord + -te, -ste, -de, woorden met -heid en -teit, woorden met aatje, ootje, uutje, woorden met -nkje en -etje, woorden met ieel.
Vanaf 2015: Aanbieden werkwoordspelling praktijkboek groep 7/8.

Resultaatgebied	Spelling
Ambitie	Wij willen onze spellinglessen blijven verbeteren om zo onze resultaten met spelling te verbeteren. Nieuwe collega's moeten worden actief begeleid in het eigen maken van deze methodiek.
Kernresultaat	Door de duidelijke aanwijzingen in de methodiek zijn de leerkrachten van SBO Michaëlschool in staat effectieve spellinglessen te geven waarbij herhaling, eenduidige instructie, het auditief oefendictee en directe feedback centraal staan. Hierbij wordt gebruik gemaakt van expliciete directe instructie waarbij de leerkracht model staat.

Onderwijs	
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Toetsing: • Systematisch de ontwikkeling volgen; • Benutten van diagnostische informatie en instructie daarop aanpassen; • Vooruitgang systematisch evalueren; • Gerichte feedback geven.
Activiteiten	• Eén keer per twee jaar een kort scholingsmoment door Janna de Haan (IJsselgroep) zodat de kennis opgefrist wordt, up-to-date blijft en nieuwe collega's geschoold worden. Jaarlijks een inwerkmoment door leescoördinator. • Jaarlijkse groepsbezoeken door leescoördinator. • De leescoördinator maakt afspraken over de controledictees en aantal keren spelling per week tijdens de vakinhoudelijke vergaderingen. Zij legt deze afspraken vast;
Proceseigenaar	Leescoördinator
Financiering	Waar nodig expertise Janna de Haan inkopen.
Tijd	2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	Nieuwe collega's worden mee genomen in de methodiek van 'Zo leer je kinderen lezen en spellen'.

Onderwijs	
Op SBO Michielschool werken we met de methode 'Alles telt'. Deze methode sluit aan bij de onderwijs-behoeften/OPP van onze leerlingen. Met de methode als basis maken we een doorgaande leerlijn die aansluit bij de kerndoelen en behoeften van leerlingen.	
Resultaatgebied	Rekenen
Ambitie	
Kernresultaat	De leerkracht maakt bewuste keuzes en stemt het onderwijs af. Hierbij wordt gebruik gemaakt van expliciete directe instructie waarbij de leerkracht model staat. Per leerjaar wordt er een plan gemaakt; • Doelen die behaald moeten zijn • Te behandelen en te verwerken leerstof uit de methode • Aanvullende materialen • Doelen buiten de methode; klok, wegen etc.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Jaarlijkse evaluatie met directie en zorgteam van de leerrendementen aan de hand van CITO LOVS en methodegebonden toetsen in relatie tot ontwikkelingsperspectief(OPP). Twee keer per jaar wordt er een groepsoverzicht en groepsplan rekenen volgens de cyclus van handelingsgericht werken gemaakt. Zorgleerlingen worden tussentijds geëvalueerd. Voor deze leerlingen wordt ook regelmatig gekeken of zij in aanmerking komen voor RT. In april wordt de Eind Cito afgenomen bij de leerlingen met VMBO advies.
Activiteiten	Er is 2x per jaar een rekenvergadering waarin de volgende dingen worden besproken: • de sterke en zwakke punten in de methode. • Kennis en toepassen van leerlijnen. • Nieuwe inzichten en materialen die binnen het vakgebied ontwikkeld zijn.
Proceseigenaar	Rekencoördinator
Financiering	Reguliere budget
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• 2x een vakvergadering • Nieuwe collega's worden meegenomen in huidige manier van werken.

Onderwijs	
In de bovenbouwgroepen is een gedifferentieerd programma voor Engels. Er zijn verschillende methode en andere bronnen die hierbij ingezet worden. Omdat de inzet vaak leerkrachtafhankelijk is willen we gaan onderzoeken hoe we een doorlopende lijn op dit vakgebied kunnen creëren. Een methode is hierbij ondersteunend.	
Resultaatgebied	Engels
Ambitie	In de bovenbouw is een doorgaande lijn op het vakgebied Engels. Deze doorgaande lijn biedt onze leerlingen zorgt dat leerlingen in de overstap naar het VO een goede aansluiting hebben met het startniveau op het VO.
Kernresultaat	Leerlingen hebben, wanneer zij de school verlaten, kennis gemaakt met de Engelse taal, zowel op mondeling als op schriftelijk gebied.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	
Activiteiten	• Werkgroep oriënteert zich op verschillende methodes • Methodes worden uitgetoetst in de groepen • Methode kiezen • Aandacht voor implementatie en borging van methode op vergaderingen.
Proceseigenaar	Werkgroep Engels
Financiering	Methode € 7500,- euro op begroting 2020
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• De werkgroep deelt keuze methode. • In teamvergaderingen is aandacht voor de implementatie van deze methode.

Onderwijs	
In het schooljaar 2018 -2019 zijn wij gestart met de methodes Naut, Meander en Brandaan. We hebben hierbij een jaarplanning gemaakt, zodat er een doorgaande lijn is in de thema's die de leerlingen uit deze methodes krijgen aangeboden. Deze is terug te vinden in de borging wereldoriëntatie. Daarnaast maken wij gebruik van de methode 'Kriebels in je buik' voor de groepen 1 t/m 8.	
Resultaatgebied	Wereldoriëntatie
Ambitie	Deze nieuwe methoden worden de komende jaren geborgd in ons onderwijs. We zoeken hiernaast nog naar een stabiele doorgaande lijn op het gebied van biologie.
Kernresultaat	Leerlingen hebben als zij de school verlaten kennis opgedaan op de gebieden van mens en samenleving, natuur en techniek, ruimte en tijd.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	
Activiteiten	• Teamtraining Kriebels in je buik • Borgen wordt tijdens vergaderingen geagendeerd door de directie.
Proceseigenaar	MT
Financiering	Kosten nascholing Kriebels in je buik op begroting 2019 opgenomen.
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• Teamtraining kriebels in je buik • 2x momenten op teamvergaderingen waarbij aandacht is voor borging • Besluit nemen over inzet CNME

Onderwijs	
In het schooljaar 2018 -2019 zijn wij gestart met de optimalisering van ons muziekonderwijs, met ondersteuning van de muziekimpuls. Wij vinden dat juist bij onze populatie het van groot belang is dat alle aanwezige hersenverbinding actief getraind worden en te zoeken naar ook andere manieren van leren. De afgelopen jaren hebben wij de focus voornamelijk gelegd op de ontwikkeling van onze zaakvakken. Wij vinden nog steeds dat we als school hier onze focus op moeten leggen, maar zien in muziek een kans om via een andere weg de leeropbrengsten van kinderen te verhogen. Vanuit de literatuur (Kraus, N., 2014) (Skoe, E., Krizman, J. & Kraus, N., 2013) is aangetoond dat muziekonderwijs een positieve bijdrage heeft op de klankverwerking en het sociaal emotioneel welbevinden van kinderen.	
Resultaatgebied	Muziek
Ambitie	• Er wordt een methode gekozen die ons ondersteund bij een doorgaande lijn in ons muziekonderwijs. • Leerkrachtvaardigheden in muzieklessen worden vergroot door het inzetten van coaching on the job. • De school zet zich actief in om ook buiten schooltijd in de wijk ruimte te bieden aan muziek-activiteiten.
Kernresultaat	De opbrengsten van de klankverwerking bij jonge kinderen gaan omhoog. In de gehele school in een daling in het aantal incidenten op te merken.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	• Voor het bijhouden van de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen wordt gebruik gemaakt van ZIEN. Deze lijst wordt tweemaal per jaar door leerkrachten ingevuld en besproken met het zorgteam. • Om het aantal incidenten in de school te monitoren wordt gebruik gemaakt van SWISS. Het zorgteam stelt interventies op n.a.v. de data uit deze meetmomenten. • Leerkracht en RTer toetsen 2x per jaar de klankverwerking bij de Spetters en Bikkels.
Activiteiten	• Inspiratiesessies muziekonderwijs • Coaching van leerkrachten • Implementatie methode
Proceseigenaar	Werkgroep muziek
Financiering	Coaching € 8925,- Inspiratiesessies € 3000,- Methode € 1500,- Instrumenten € 750,- Inzet Wilskracht € 700,- Financiering wordt verspreid over de eerste twee jaar van het schoolplan
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• Inspiratiesessies 2x • Coaching on the job • Implementatie methode
2020-2021	• Inspiratiesessie 1x • Coaching on the job • Borgen afspraken methode • Inzet voor buitenschoolse activiteiten

Onderwijs	
Onze kinderen hebben het recht hun identiteit zo volledig mogelijk te ontwikkelen. Hiertoe bieden wij de randvoorwaarden aan. Dit doen we door burgerschapsvorming en levensbeschouwing.	
Resultaatgebied	Identiteit
Ambitie	• Wij voeden onze leerlingen op tot personen die kennis hebben van, en respect voor andere opvattingen en overtuigingen (religies). • Wij richten ons op de algemene ontwikkeling en we geven onze leerlingen culturele bagage mee voor het leven. • Wij voeden onze leerlingen op tot personen die weten wat democratie inhoudt en die daar ook naar handelen. Ze leren hun mening over maatschappelijke thema's te verwoorden.
Kernresultaat	Burgerschap Door overdracht van kennis, vaardigheden en houdingen leren de leerlingen een mening te formuleren rondom maatschappelijke thema's en zich verplaatsen in de standpunten van anderen. Ze voelen zich medeverantwoordelijk voor de sfeer in de groep en we stimuleren de samenwerking. Levensbeschouwing Vanuit de open houding naar de ander, zoals Jezus ons voorleefde, richten wij onze levensbeschouwingslessen (kennis en houding) in. Hierin is aandacht voor de diversiteit aan levensbeschouwingen in onze samenleving en krijgen onze leerlingen de ruimte hun eigen morele overtuigingen te bepalen; hun eigen levenshouding te ontwikkelen. Sociaal emotionele ontwikkeling Volgens de visie van de Kanjertraining en PBS leren wij onze leerlingen zich fatsoenlijk te gedragen en respectvol met zichzelf en anderen om te gaan in de openbare ruimten, de multiculturele samenleving. Tevens maken wij onze leerlingen bewust dat zij hun eigen, afwijkende mening mogen hebben.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	
Activiteiten	De bovenstaande doelstellingen worden behaald in activiteiten die in school plaats vinden binnen de vakgebieden catechese en wereldoriëntatie. Daarnaast is de school participant in de ABC samenwerking in de wijk. Activiteiten als de kinderdialoog en de buurtsafari dragen actief bij aan de bovenstaande doelstellingen.
Proceseigenaar	Coördinator identiteit
Financiering	n.v.t
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• Deelname aan ABC activiteiten • Wekelijks aandacht voor catechese

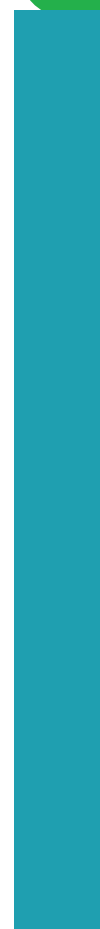
Onderwijs	
SBO Michielschool werkt schoolbreed met PBS om sociale veiligheid op school te waarborgen en positief gedrag te stimuleren, zowel in de klas als in de openbare ruimtes. De basis is hiervoor gelegd tijdens het driejarige implementatietraject. Daarnaast wordt de Kanjertraining ingezet als invulling van het aanleren van gewenst gedrag, het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling en het voorkomen van pestgedrag. De vertrouwenspersonen/contactpersonen (IB'er en Orthopedagoog) zijn beschikbaar ter ondersteuning van sociale veiligheid van leerlingen wanneer deze in het geding komt.	
Resultaatgebied	Pedagogisch klimaat
Ambitie	Het team van SBO Michielschool wil de komende jaren de sociale veiligheid op school behouden en versterken, door middel van ontwikkelingen op het gebied van PBS en de Kanjertraining. Aandachtspunt hierbij is een eenduidige lijn door de gehele school en het meenemen van nieuwe collega's in de bestaande processen.
Kernresultaat	Op SBO Michielschool vormt PBS de basis van een positief pedagogisch schoolklimaat en geven PBS lessen richting het bevorderen en aanleren van gewenst gedrag. De Kanjertraining stimuleert de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen en stimuleert een veilig pedagogisch klimaat in de klas.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	• Veiligheid ervaren door leerlingen wordt gemeten middels ZIEN (pedagogisch leerlingvolgsysteem). Streefcijfer hierbij is een percentage van 75% leerlingen buiten zorgelijk gebied (rode score, is <50) ten aanzien van betrokkenheid en welbevinden bij de leerkrachtrapportage. Ook wordt bij de bovenbouw een leerlingrapportage afgenomen. • Incidenten en het effect van interventies ten aanzien van sociale veiligheid en positief gedrag wordt gemeten middels dataregistratiesysteem SWISS. Er vindt twee keer per jaar een registratieperiode plaats van een maand. • Veiligheid zoals ervaren door medewerkers wordt gemeten via de Quick scan.
Activiteiten	• Er vinden twee keer per jaar ZIEN besprekingen plaats met de leerkracht en orthopedagoog. Bij een zorgelijk beeld van een leerling ten aanzien van welbevinden/betrokkenheid wordt een passende vorm van ondersteuning geboden. • Er worden door de PBS werkgroep interventies opgesteld en gerealiseerd naar aanleiding van analyse van de SWISS registraties en analyse van deze data. • De PBS werkgroep draagt zorg voor doorontwikkeling van PBS op SBO Michielschool. • De gedragslessen van PBS worden schoolbreed gegeven in iedere klas. Daarnaast is er 45 minuten per week op het rooster beschikbaar voor de lessen Kanjertraining. • Het schoolbrede bekrachtigingssysteem van PBS blijft in gebruik en wordt regelmatig opnieuw onder de aandacht gebracht. • Er is een doorgaande lijn in het gebruik van de Kanjertraining. De vertrouwenspersonen zijn bekend bij ouders en leerlingen.
Proceseigenaar	Werkgroepen PBS en Kanjertraining
Financiering	
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• Vertrouwenspersoon maakt ronde langs alle groepen. • De werkgroep Kanjertraining inventariseert welke ontwikkelbehoefte er bij leerkrachten zijn om nascholing op te richten. • Nieuwe leerkrachten en nieuwe leerlingen worden door het zorgteam mee genomen in de aanpak van PBS en Kanjertraining. • SWISS analyse wordt 2 maal afgenomen en geanalyseerd; ontwikkelpunten die hieruit komen worden met het team besproken.

Onderwijs	
SBO Michaëlschool is in eerste instantie verantwoordelijk voor het onderwijs en ouders voor de zorg, maar wij zijn van mening dat wij voor elkaar hierin een ondersteunende rol kunnen vervullen. Wij vinden het belangrijk om ouders van het begin te betrekken bij ons onderwijs, ons motto is ‘samen werken aan leren’. Dit zorgt voor betere resultaten van kinderen, het verhoogt de kans op succes en prestaties van kinderen en vermindert de kans op negatieve ontwikkeling zowel op school als in het latere leven (Shonkoff en Meisels, 2000). Om zowel op het gebied van onderwijs als van zorg een passend aanbod te vinden voor onze leerlingen, hebben wij een intensieve samenwerking met een aantal vaste zorgpartners, te weten: • 's Heerenloo • Nithya Verdonck, logopediste • Hilda Eikenaar, kinderoefentherapeut	
Resultaatgebied	Onderwijs/zorg
Ambitie	• Met 's Heerenloo kijken we jaarlijks hoe we het aanbod kunnen afstemmen op de behoeften in de school. Er zal dus ook jaarlijks input gevraagd worden in het team en er zijn structurele evaluatiemomenten met de medewerkers en directie van 's Heerenloo. • Het continueren van de samenwerking met onze zorgpartners. • Om hierin langere termijn doelen vast te kunnen leggen zoeken wij naar structurele manieren van financiering van onze onderwijs-/zorgtrajecten.
Kernresultaat	
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	
Activiteiten	• 4 x per jaar overleg met 's Heerenloo over aanbod • 1x per jaar het team informeren over het bestaande zorgaanbod • In overleg met gemeente zoeken naar manieren om structureel te arrangeren.
Proceseigenaar	Schoolleider
Financiering	Schoolarrangement vanuit gemeente
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• 4 x per jaar overleg met 's Heerenloo over aanbod • 1x per jaar het team informeren over het bestaande zorgaanbod • In overleg met gemeente zoeken naar manieren om structureel te arrangeren.

Onderwijs	
SBO Michaëlschool is een Gezonde School. De afgelopen jaren hebben wij een aantal deelcertificaten van de gezonde school mogen behalen, te weten: • Gezonde voeding • Sport en Bewegen • Welbevinden (mei 2019) SBO Michaëlschool heeft Lekker Fit! structureel ingezet in de school. Lekker Fit! heeft een preventief doel. Er wordt structureel (in elke groep) aandacht besteed aan gezonde voeding in de lessen Lekker Fit! Het doel van deze lesmethode is in eerste instantie dat de leerlingen meer gaan bewegen en gezonder gaan eten op school. Hierbij staan niet dik zijn of overgewicht centraal, maar de positieve boodschap dat bewegen leuk is en fit zijn fijn is. Daarnaast kent de methode nog een aantal subdoelen zoals het belang inzien van bewegen, gezonde voeding en de energiebalans, dat leerlingen leren nadenken over hun eigen eet- en beweeggewoonten, dat leerlingen ervaren wat beweging voor ze doet en dat de leerlingen kennis maken met verschillende sporten. De methode bestaat per half jaar uit drie groepslessen en twee bewegingslessen. Wij organiseren daarnaast door het schooljaar heen regelmatig extra activiteiten rondom gezonde voeding en beweging. Wij geven ouders en leerlingen op een positieve wijze (volgens PBS) voorlichting over gezonde voeding. Op school leren de leerlingen over gezond gedrag en tijdens eetmomenten kunnen zij dit in de praktijk brengen. Zo ontmoeten theorie en praktijk elkaar.	
Resultaatgebied	Gezonde school
Ambitie	Het thema certificaat Bewegen en Sport zal in deze periode verlopen. De school heeft de ambitie deze opnieuw aan te vragen. Daarnaast zal de aandacht die er voor deze drie deelgebieden in de school is gecontinueerd worden.
Kernresultaat	Wij willen bewustzijn creëren voor een gezonde leefstijl bij kinderen. Wij zien de school en ouders daarin als partners in de opvoeding met elk hun eigen rol als het gaat om gezondheid.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Het behalen van het vignet Bewegen en Sport.
Activiteiten	Per onderdeel zijn er verschillende activiteiten weg gezet in de jaarplanning.
Proceseigenaar	Leontine le Blanc + Schoolleider
Financiering	Gezonde school
Tijd	Zie onderstaand schoolplan 2019-2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	• Aanbieden judolessen • Aanvragen schoolfruit • Via ABC samenwerking zoeken met ondernemers die overige weken fruit aan kunnen bieden. • PBS lessen en Kanjertraining wordt gegeven in de groepen

Onderwijs	
In onze visie geven wij invulling aan wat wij belangrijk vinden in ons professioneel handelen. Hierbij staan vertrouwen, verbinding en verantwoordelijkheid centraal. Er wordt vorm gegeven aan ons onderwijsaanbod in samenwerking met elkaar en een onderzoekende houding, waardoor we onderbouwde keuzes maken in ons onderwijs, is voor ons van belang.	
Resultaatgebied	Professionele cultuur
Ambitie	• Bevorderen van onderzoekende houding van leerkrachten. • Vergroten van onze capaciteiten in het geven van professionele feedback. • Opzetten van vormen in samenwerking die de professionele cultuur versterken, zoals lesson study, PLG's. Hierbij wordt niet gekozen voor een vaste vorm, maar wordt bij ieder doel gekeken wat een passende vorm van professionele ontwikkeling kan zijn.
Kernresultaat	Het bevorderen van een professionele cultuur in de school heeft invloed op de onderwijsresultaten. Leerkrachten blijven ontwikkelingsgericht en zijn in staat het eigen handelen af te stemmen bij een steeds veranderende context.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	Het welbevinden en de werkdrukbeleving van leerkrachten nemen positief toe. We meten dit in de leerkrachttevredenheidsonderzoeken die eens per twee jaar gehouden worden en in de RI&E die jaarlijks afgenomen wordt als onderdeel van het arboplan. Daarnaast wordt jaarlijks onderzocht of er nog voldoende afstemming met de omgeving is en welke aanpassingen nodig zijn om de aansluiting te behouden. Het bevragen van ouders en samenwerkingspartners in de omgeving van de school zijn hierbij belangrijke input.
Activiteiten	• Tweedaagse teamontwikkeling gericht op bewust ontwikkelingsgerichte organisaties. • Vervolg van dit traject in afstemming met het team, trainer en de werkgroep. • Onderzoek schoolleider naar het onderzoekend vermogen en de interventies die nodig zijn dit bij leerkrachten te vergroten via masterthesis.
Proceseigenaar	Werkgroep teamontwikkeling, schoolleider
Financiering	Tweedaagse 2019: € 10.000 euro
Tijd	Scholingsperiode 2019 - 2023
Uitvoering door derden	Andurs, Jan Jutstra
Termijn	
2019-2020	• Traject teamontwikkeling • Start onderwijskundige werkgroepen. • Onderzoek vergroten onderzoekend vermogen van leerkrachten.

Onderwijs	
De ontwikkeling en het leren van kinderen krijgt binnen onze school concreet vorm aan de hand van leermiddelen in een rijk ingerichte leeromgeving. Daarnaast bieden we een breed en laagdrempelig aanbod van zorg, passend bij de ontwikkelingsbehoefte van iedere leerling. Ondersteunend hierin is een gezonde financiële situatie, waarbij een heldere visie is op de inzet van de middelen.	
Resultaatgebied	Middelen
Ambitie	- De school streeft naar een gezonde financiële situatie en een sluitende begroting. De lasten zullen hierbij jaarlijks worden afgestemd met de baten. We monitoren deze ambitie in de voortgangsgesprekken die er 4 maal per jaar met de financieel controller van het bestuurskantoor zijn en daarnaast in het begrotingsgesprek, waarbij de begroting van het komende boekjaar wordt besproken. - Wij gaan ons richten op het verwerven van aanvullende baten ten behoeve van de zorg- en onderwijsarrangementen. Hiertoe gaan wij in overleg met het samenwerkingsverband en de gemeente om te kijken of structureel arrangeren tot de mogelijkheden behoort. Daarnaast zouden we graag met deze partijen verkennen hoe we onderwijs en zorg dicht bij elkaar kunnen houden en financiële stromen efficiënter in kunnen zetten om deze gebieden elkaar te laten versterken.
Kernresultaat	Gezonde financiële begroting, waarbij visie leidend is voor de financiële keuzes die gemaakt worden. Daarnaast zijn er mogelijkheden gecreëerd om onderwijszorgarrangementen structureel weg te zetten.
Indicator-streef- cijfer-meetinstrument	De begrotingsgesprekken en kwartaalgesprekken zullen gebruikt worden als meetinstrument voor de gezonde begroting. Daarnaast zullen gesprekken met de MR over de begroting als meetinstrument gebruikt worden om de aansluiting met de visie te toetsen.
Activiteiten	- Opstellen begroting - Financiële gesprekken met controller - Overleg met gemeente over structureel arrangeren.
Proceseigenaar	Schoolleider
Financiering	
Tijd	2019 - 2023
Uitvoering door derden	n.v.t.
Termijn	
2019-2020	- Er wordt een gezonde (meerjaren)begroting opgesteld. - Er wordt een overleg met de gemeente georganiseerd om de mogelijkheden voor het structureel arrangeren te onderzoeken.

Bijlage 1

Ons personeel

Sterkte • Verschillende rollen en functies passend bij kwaliteiten. • Hoge betrokkenheid personeel • Hoge waardering personeel vanuit tevredenheids-onderzoeken • Veel collega's hebben een opleiding gevolgd of zijn actief in nascholen. • Het team is gericht op ontwikkeling	Zwaktes • Het geven van feedback aan elkaar op een professionele manier. • Er zijn grote verschillen in de verbinding naar ouders toe. • We kijken vaak naar externe factoren, zelfreflectie kan nog verdiept worden.
Ambities • Leren van en met elkaar is een wens, maar kan nog verder uitbreiden en versterkt worden. • Er is een mooie verdeling in opbouw van ervaring van het personeel. Het is wenselijk dit te behouden.	Bedreigingen • Oplopend lerarentekort, voor in ieder geval de komende tien jaar. • Hoge werkdruk • Afhankelijk van financiële middelen vanuit verschillende richtingen: overheid, gemeente en samenwerkingsverband.

Ons onderwijs

Sterkte • Aanpak op individu • Veel inhoudelijke kennis in de school aanwezig • Er wordt handelingsgericht gewerkt • Onderwijs aan het jonge kind heeft duidelijk vorm gekregen • De school biedt brede ontwikkelingsmogelijkheden • Binnen de school is een eenduidig pedagogisch klimaat. • Eindopbrengsten spelling, lezen en rekenen zijn goed ten opzicht van andere SBO scholen.	Zwaktes • De resultaten voor woordenschat zijn lager dan op andere SBO scholen. • We willen een breed aantal doelen behalen in beperkte tijd.
Ambities • Ontwikkelingsgericht blijven: Wat vraagt de toekomst van ons? • Visie concreter maken richting onderwijs op de school • Inzet ICT vergroten • Verschillende onderdelen EDI kunnen beter tot recht komen • Samenwerking SBO Landschap op kennis en kunde te verbreden. • Uit tevredenheidsonderzoek blijkt dat leerlingen een terugkoppeling/inzicht in de toetsen missen.	Bedreigingen • Er is geen duidelijke norm vanuit de inspectie voor onze onderwijsresultaten. • De brede instroom die door passend onderwijs op het SBO binnen komt vraagt iets anders van ons onderwijs. • Hoge druk door maatschappelijke onderwerpen die de overheid bij het onderwijs parkeert. • Stabiliteit onderwijs door lerarentekort.

Ons leiderschap

Sterkte • Het team voelt een hoge mate van verantwoordelijkheid • Door sterke kwaliteitsanalysesysteem zijn de grenzen waarbinnen leiderschap gepakt kan worden helder.	Zwaktes • Elkaar aanspreken op ons professionele zijn kan versterkt worden.
Ambities • Eigenaarschap op onderwijskundig gebied mag nog meer naar de leerkrachten. Hierbij hoort ook een passende manier van verantwoording. Juiste balans hierin zoeken. • Startend MT, is nog in ontwikkeling • Leiding nog meer vorm geven vanuit vertrouwen en niet vanuit macht en controle.	Bedreigingen • Zichtbaarheid van Naomi wanneer zij studie weer gaat oppakken.

Onze middelen

Sterkte • Middelen worden altijd oplossingsgericht ingezet. • Veel middelen in de school om ontwikkeling kind te versterken. • Gezonde financiële begroting • Sterk kwaliteitssysteem	Zwaktes • Weinig ruimte in de school voor groei, extra zaken zoals praktijklokaal, enz.
Ambities • Onderwijs- en zorgarrangement structureel weg kunnen zetten. • Tijdswinst wanneer school functie als wijkteam zou krijgen • Verbinding met het bestuursbureau versterken. • Uitbreiding middelen werkdrukakkoord.	Bedreigingen • Onzekere leerlingaantallen • Onzekerheid doorloop arrangementen

Bijlage 2: Normering opbrengst SBO Michaëlschool

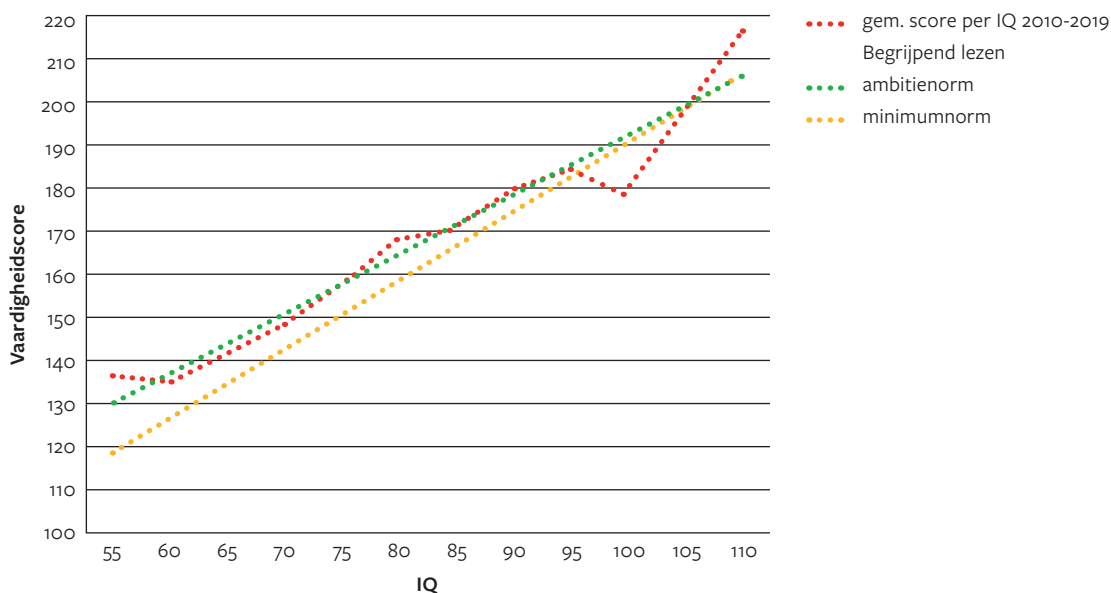

Normering opbrengst SBO Michaëlschool

We vinden het van groot belang dat de school zicht heeft op de opbrengsten van het gegeven onderwijs. Doordat de schoolpopulatie divers is, is er voor gekozen om niet per vakgebied een vaste norm voor de eindopbrengsten te leggen, maar deze norm te koppelen aan het IQ van een leerling.

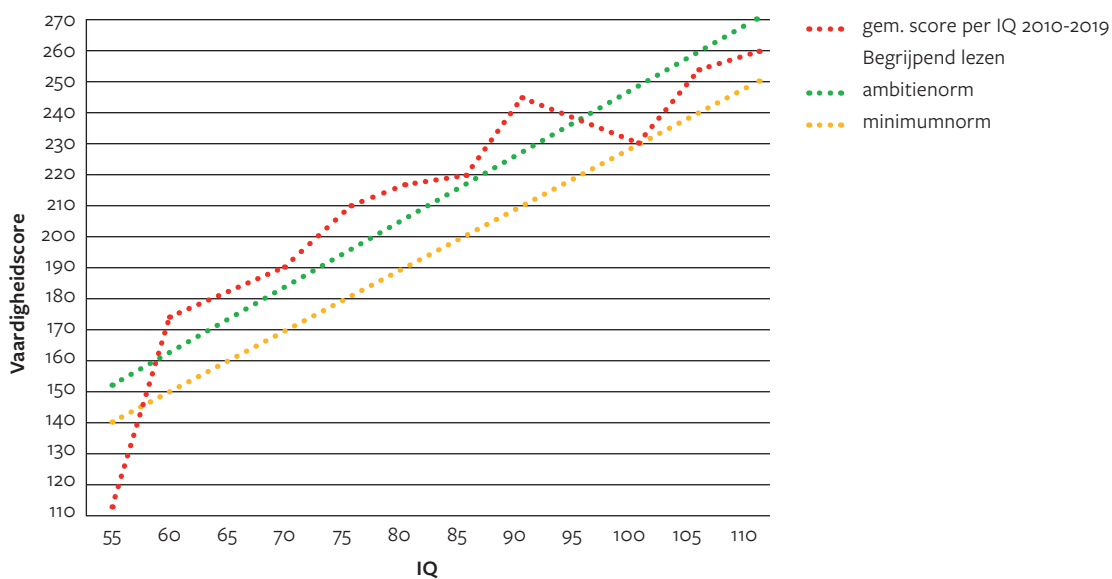
Bij het vaststellen van deze norm is gekeken naar een minimumnorm en een ambitienorm. De minimumnorm is tot stand gekomen met door de werkelijke resultaten van de afgelopen negen jaar te vergelijken met de minimumnorm van de inspectie uit 2013. In grote lijnen is de minimumnorm van de inspectie die toentertijd gesteld is overgenomen. Daarnaast is er een ambitielijn opgesteld. Deze is tot stand gekomen uit een trendanalyse van de resultaten per IQ en per vakgebied van de afgelopen 9 schooljaren. Er is in deze analyse gekozen om de eindresultaten uit te drukken in vaardigheidsscores in de grafieken. Daarnaast zijn de opbrengsten ook in DLE uitgedrukt in de tabellen onder de grafieken. Bij de AVI wordt de norm uitgedrukt in AVI niveau.

Begrijpend lezen

Gemiddeld IQ	Minimumnorm VS	Ambitienorm VS	Minimumnorm DLE	Ambitienorm DLE
55	118	129	10	14
60	125	137	12	18
65	134	143	16	21
70	142	150	21	24
75	150	158	24	28
80	158	165	28	32
85	166	171	32	34
90	174	178	36	39
95	182	185	42	43
100	190	194	45	48
105	198	199	51	51
110	205	205	60	60

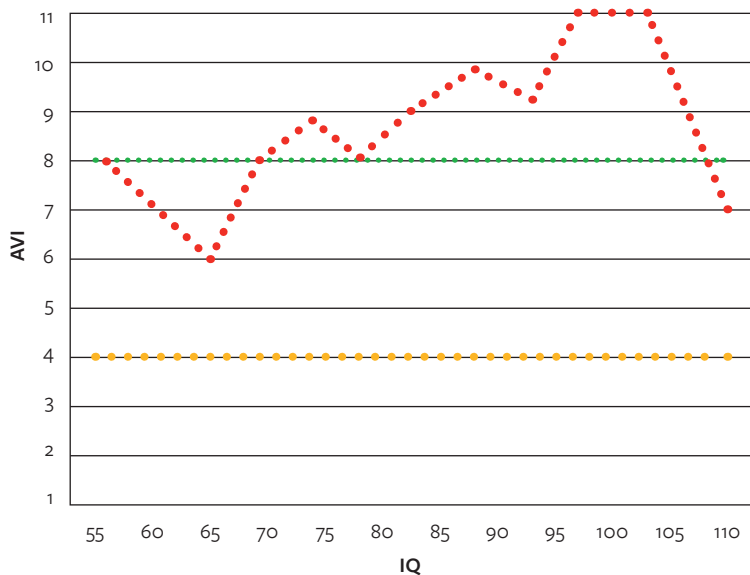
Rekenen

Gemiddeld IQ	Minimumnorm VS	Ambitienorm VS	Minimumnorm DLE	Ambitienorm DLE
55	141	153	10	12
60	151	162	12	15
65	161	173	15	18
70	171	184	17	20
75	181	194	19	23
80	191	205	22	25
85	201	216	24	30
90	211	228	28	35
95	221	236	32	38
100	231	248	35	45
105	241	259	40	49
110	251	269	44	53

Technisch lezen AVI

We zijn van mening dat bij de ontwikkeling van technisch lezen het IQ weinig invloed heeft. Daarnaast vinden we het onze opdracht om kinderen functioneel geletterd de school te laten verlaten. De school heeft daarom gekozen om de ambitienorm op AVI E6, of een DMT DLE 40 te zetten, ongeacht het IQ.

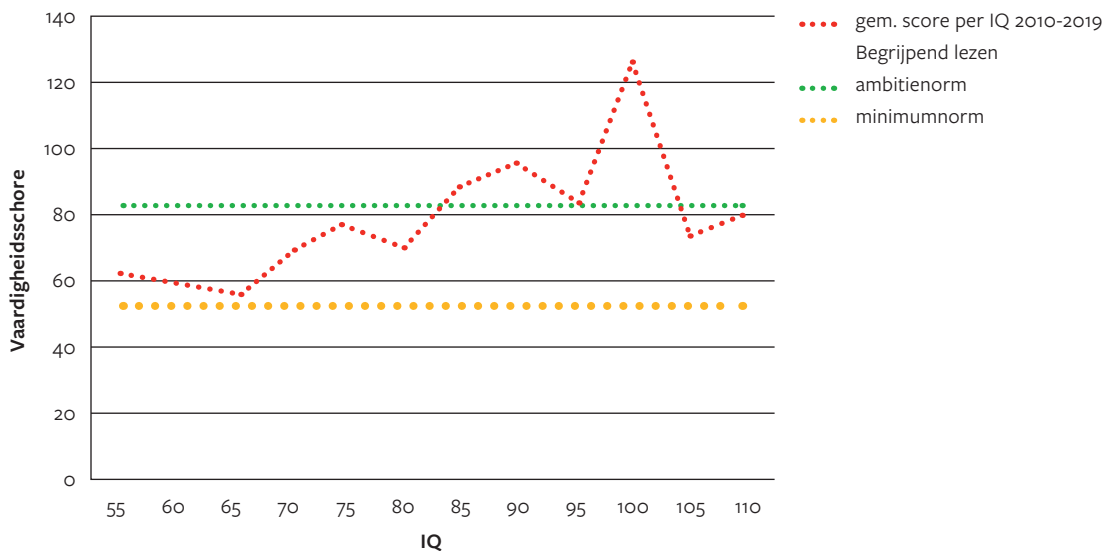

Op as grafiek	AVI niveau
1	M3
2	E3
3	M4
4	E4
5	M5
6	E5
7	M6
8	E6
9	M7
10	E7
11	Plus

- ... gem. score per IQ 2010-2019 Begrijpend lezen
- ... ambitienorm
- ... minimumnorm

Technisch lezen DMT

We zijn van mening dat bij de ontwikkeling van technisch lezen het IQ weinig invloed heeft. Daarnaast vinden we het onze opdracht om kinderen functioneel geletterd de school te laten verlaten. De school heeft daarom gekozen om de ambitienorm op AVI E6, of een DMT DLE 40 te zetten, ongeacht het IQ.

Gemiddeld IQ	Minimumnorm VS	Ambitienorm VS	Minimumnorm DLE	Ambitienorm DLE
55	52	83	20	40
60	52	83	20	40
65	52	83	20	40
70	52	83	20	40
75	52	83	20	40
80	52	83	20	40
85	52	83	20	40
90	52	83	20	40
95	52	83	20	40
100	52	83	20	40
105	52	83	20	40
110	52	83	20	40

Notities

Notities

Handwriting practice lines consisting of 24 horizontal dotted lines.

Michael school

speciaal basisonderwijs

SBO Michaëlschool

van Almondestraat 2 | 3814 RV Amersfoort
T 033 472 16 04 | michaelschool@kpoa.nl
www.michaelschool-amersfoort.nl